

พลิกแผ่นดิน

จากใต้เงาปีกมหาอำนาจสู่อิสรภาพถาวร
ของกลุ่มประเทศในเอเชีย

หนึ่งฤทัย เปรมปรีดา เรียบเรียง

พลิกแผ่นดิน

จากใต้เงาปีกมหาอำนาจสู่
อิสรภาพถาวร
ของกลุ่มประเทศในเอเชีย

พลิกแผ่นดิน

ISBN (e-book) : 978-616-95018-2-4

หนึ่งฤทัย เปรมปรีดา : ผู้เรียบเรียง

โฮป สำนักพิมพ์

Hope.press2014@gmail.com

จัดทำโดย

สุปัญญา อึ้งหนองบัว

๑๐๙/๒๑ ซอยสวนสยาม ๓ คั่นนายาว กรุงเทพฯ ๑๐๒๓๐

ครั้งที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๖๘

© สงวนลิขสิทธิ์ ตาม พ.ร.บ.ลิขสิทธิ์ (ฉบับเพิ่มเติม) พ.ศ. ๒๕๕๘

คณะบรรณาธิการ

สุริย์รักษ์ พันธุ์งาม, ฉลองรัฐ ไชยไพศาล

ศิลปกรรม

Hope Studio

จากสำนักพิมพ์

.....

ในสมัยก่อนประวัติศาสตร์ที่ผู้คนบนโลกมนุษย์ยังเป็นแบบต่างคนต่างอยู่ หาเลี้ยงชีพด้วยการออกล่าสัตว์มาเป็นอาหาร และเร่ร่อนไปมาเพื่อแสวงหาแหล่งอาหารที่สมบูรณ์กว่าไปเรื่อยๆ ไม่มีที่อยู่อาศัยเป็นหลักแหล่ง ต่อมาจึงค่อยๆ มีพัฒนาการขึ้น และเริ่มดำรงชีวิตในแบบปักหลักสร้างที่อยู่อาศัย ปกป้องพืชและเลี้ยงสัตว์เพื่อประทังชีวิต แล้วก็มี การคิดค้นวิทยาการต่างๆ เพื่อให้มีชีวิตความเป็นอยู่ดีขึ้นเรื่อยๆ แต่เมื่อนานวันเข้าสภาพภูมิอากาศเริ่มเปลี่ยนแปลงไป พื้นดินซึ่งเคยทำกินได้กลับมีแต่ความกันดาร จึงต้องออกหาสถานที่ปักหลักแห่งใหม่ที่เหมาะแก่การดำรงชีวิตต่อไป หรือไมก็เพื่อการขยายขยายให้พอกับสังคมที่ขยายใหญ่ขึ้น เป็นธรรมชาติของสิ่งมีชีวิตที่ต้องหาวิธีการเอาตัวรอดจึงทำให้ต้องมีการรุกรานเข้าดินแดนอื่นซึ่งสมบูรณ์กว่าหรือขยายให้กว้างขวางขึ้น จนต้องเกิดสงครามรบราฆ่าฟันเพื่อแย่งชิงดินแดนกันขึ้นทั่วไป

ดินแดนในภูมิภาคเอเชีย เช่น จีน อินเดีย ไปจนถึงภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ทั้งหมดนั้น นับเป็นดินแดนที่มีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์อย่างมาก เนื่องจากตั้งอยู่ในเขตที่มีสภาพภูมิศาสตร์ หรือ ภูมิอากาศซึ่งเอื้ออำนวยต่อการดำรงชีวิตของผู้คน รวมถึงสิ่งมีชีวิตอื่นๆ ไม่ว่าจะเป็นทั้งสัตว์หรือพืชก็ตาม จึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้มหาอำนาจจากทางฟากฝั่งตะวันตกหลายๆประเทศต้องการที่จะมาล่าอาณานิคม และมีอำนาจเหนือดินแดนแถบนี้ เพื่อเป็นเจ้าข้าวเจ้าของในสิ่งที่ทางฝั่งตะวันตกไม่มีนับเป็นจำนวนมาก ซึ่งดินแดนในแถบนี้เดิมก็มีวัฒนธรรมและระบบการเมืองการปกครองแตกต่างไปจากชาวตะวันตกอย่างมาก ครั้นเมื่อชาวตะวันตกพากันเข้ามาล่าอาณานิคม จึงได้ทำให้วิถีชีวิตรวมถึงระบบต่างๆของแต่ละแห่งเกิดการเปลี่ยนแปลงไปเมื่อถูกยึดครองอยู่ภายใต้อำนาจของชาวตะวันตกเหล่านั้น ซึ่งแน่นอนที่ประชาชนเจ้าของแผ่นดินที่แท้จริงต้องลุกขึ้นต่อต้านและดิ้นรนเพื่อให้ตนได้รับอิสรภาพ เพื่อให้พวกตนได้กลับมาเป็นเจ้าของแผ่นดินโดยสมบูรณ์อีกครั้ง เป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ที่คนล้าสมัยจักรวรรดิโดยธรรมชาติอีกเช่นกัน

หนังสือเล่มนี้จัดทำขึ้นก็เพื่อผู้สนใจศึกษาประวัติศาสตร์เกี่ยวกับความเป็นมาและเป็นไปของประเทศต่างๆในแถบภูมิภาคเอเชีย คือ จีน อินเดีย เกาหลี เมียนมาร์ อินโดนีเซีย มาเลเซีย เวียดนาม กัมพูชา ลาว และ ฟิลิปปินส์ ได้ศึกษาจากอดีตแล้วเทียบเคียงปัจจุบันว่า เหตุการณ์ที่ทำให้ผู้คนลุกขึ้นมาเรียกร้องสิทธิเสรีภาพของตนเองและนำไปสู่ความเปลี่ยนแปลงในที่ต่างๆเหล่านี้ เกิดขึ้นซ้ำแล้วซ้ำเล่าหรือไม่

ด้วยปรารถนาดี

สำนักพิมพ์ โฮป

สารบัญ

บทนำ	๙
.....	
จีน	๒๙
.....	
อินเดีย	๗๓
.....	
เกาหลี	๑๑๗
.....	
เมียนมาร์	๑๖๓
.....	
อินโดนีเซีย	๒๐๑
.....	
มาเลเซีย	๒๔๑
.....	
เวียดนาม	๒๗๗
.....	
กัมพูชา	๓๑๗
.....	
ลาว	๓๖๕
.....	
ฟิลิปปินส์	๔๐๓

ขอขอบพระคุณในความอนุเคราะห์

รูปต่างๆที่นำมาลงในหนังสือเล่มนี้หลายรูปนั้นไม่สามารถสืบเสาะหาที่มาได้
ด้วยจำเป็นต้องอาศัยรูปในการอ้างอิงเพื่อความสมบูรณ์ของเนื้อหา

และเพื่อเป็นวิทยาทานในการมอบภูมิความรู้สู่สังคมที่เจ้าของภาพมีส่วนร่วม

จึงต้องขอขอบพระคุณพร้อมคำขออภัยมา ณ ที่นี้

ตรงกันข้าม หากข้อมูลและข้อเขียนใดๆในหนังสือเล่มนี้จะเป็นประโยชน์

ไม่ว่าผู้ใดจะนำไปใช้อ้างอิงในด้านใดๆที่เกิดประโยชน์โดยไม่ให้โทษต่อสังคม

เจ้าของข้อมูลยินดีและอนุญาตให้นำไปใช้ได้อย่างไม่หวงแหนแต่ประการใด

บทนำ

.....

ประเทศต่างๆในเอเชียโดยเฉพาะเอเชียตะวันออกเฉียงใต้แทบจะทั้งหมดนั้นต้องตกเป็นอาณานิคมของชาติมหาอำนาจตะวันตกหลายประเทศในยุคล่าอาณานิคม นับตั้งแต่ช่วงคริสต์ศตวรรษที่ ๑๖ ไปจนถึงช่วงกลางคริสต์ศตวรรษที่ ๒๐ ซึ่งส่วนใหญ่เพิ่งจะได้รับอิสรภาพในช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ ๒ หรือไม่ถึง ๘๐ ปีมานี้เท่านั้น ไม่เว้นแม้ประเทศขนาดใหญ่ที่มีประวัติศาสตร์มายาวนาน และเคยยิ่งใหญ่ในยุคอดี้อย่างเช่น **ประเทศอินเดีย** ที่ตั้งอยู่ในเอเชียใต้ ก็ไม่พ้นที่จะถูกชาติมหาอำนาจจากตะวันตกเข้ามายึดครองเป็นอาณานิคมเช่นกัน หรือแม้ **ประเทศจีน** ที่ตั้งอยู่ในเอเชียตะวันออกเฉียงกว้างใหญ่ไพศาล และเคยเป็นมหาอำนาจในภูมิภาคนี้แต่โบราณด้วยเช่นกัน ก็ยังต้องถูกชาติมหาอำนาจตะวันตกชาติต่างๆหมายจะเข้ายึดครองอีกด้วย ถึงแม้ว่าประเทศจีนจะไม่ตกเป็นอาณานิคมของชาวตะวันตกชาติไหนๆก็ตาม แต่จีนก็เป็นเป้าหมายหลัก

พลิกแผ่นดิน

ของชาวตะวันตกเหล่านั้นในการยึดครองด้วยอย่างที่ไม่มีความเลื่อง เพียงแต่ด้วยความกว้างใหญ่ของประเทศจีนจึงทำให้ไม่มีใครที่สามารถเข้ายึดครองได้โดยง่าย แต่จีนยังต้องบอบช้ำอย่างหนักจากการเข้ามาเฉือนเนื้อเถื่อนหนังของชาวตะวันตกประเทศต่างๆ ซึ่งเฉือนประเทศจีนออกไปแบ่งกันเป็นส่วนๆ ด้วยเล่ห์เพทุบายต่างๆ นานา จนประเทศจีนกลายเป็นเวทีประลองอำนาจของเหล่าชาติมหาอำนาจตะวันตกเหล่านั้น ไม่เว้นแม้แต่ประเทศญี่ปุ่นซึ่งตั้งอยู่ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเช่นกัน ก็ยังเข้ามาร่วมรุมทั้งประเทศจีนตั้งแต่ช่วงปลายคริสต์ศตวรรษที่ ๑๙ ไปจนถึงช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ ๒ ประเทศจีนจึงสามารถที่จะขจัดอำนาจของบรรดาชาติที่เข้ามายึดเขตแดนต่างๆ ของตนออกไปได้ ส่วน **ประเทศเกาหลี** ที่มีอาณาเขตติดต่อกับจีน แม้จะไม่ตกเป็นอาณานิคมของมหาอำนาจจากตะวันตก แต่กลับตกเป็นอาณานิคมของชาวเอเชียตะวันออกด้วยกัน คือประเทศญี่ปุ่น ที่นับตั้งแต่ปลายคริสต์ศตวรรษที่ ๑๙ จนถึงช่วงสงครามโลกครั้งที่ ๒ ญี่ปุ่นได้สะสมศักยภาพของตนเองจนกระทั่งกลายเป็นชาติมหาอำนาจทัดเทียมกับชาติมหาอำนาจทางตะวันตก จึงบุกเข้ายึดครองเกาหลีเป็นอาณานิคมของตนเอาไว้ได้ หรือแม้แต่เขต **แมนจูเรีย** ของจีน บริเวณทิศตะวันออกเฉียงเหนือ เขตมณฑล **เฮยหลงเจียง จี๋หลิน เหลียวหนิง** และทิศตะวันออกของ **มองโกเลียใน** ในปัจจุบัน ที่ติดกับตอนเหนือของเกาหลีเหนือ ก็ยังถูกญี่ปุ่นยึดครองไปด้วย แล้วตั้งรัฐหุ่นเชิดขึ้นชื่อว่า **แมนจูวอ (Manchukuo)** การแผ่อิทธิพลเข้ายึดครองประเทศต่างๆ ดังกล่าวในยุคล่าอาณานิคมนี้อาจมองว่าไม่ใช่เรื่องที่ผิด เนื่องจากในยุคนั้นยังไม่มีสิ่งที่เรียกว่า “ระเบียบโลก (World Order)” และตั้งแต่ยุคติดดาบรรพมาคนทั้งโลกก็ยึดถือกติกาการใช้อำนาจเพื่อให้ได้สิ่งที่ตนต้องการเป็นกติกาสากลทั้งสิ้น ใครมีกำลังเหนือกว่าก็มีอำนาจเหนือกว่า และสามารถฉกฉวยโอกาสต่างๆ เอาไว้เป็นของตนได้ทั้งสิ้น แม้แต่โอกาสของคนอื่นหรืออำนาจอธิปไตยของคนอื่น ก็ยังสามารถฉกชิงมาเป็นของ

ตนด้วยการใช้กำลังที่เหนือกว่าทั้งสิ้น ประเทศซึ่งมีกำลัง มีศักยภาพทางทหารและอาวุธยุทโธปกรณ์ด้อยกว่าก็ต้องตกอยู่ภายใต้การยึดครองไว้เป็นอาณานิคมของประเทศที่มีอำนาจ มีศักยภาพเหนือกว่า หรือที่เรียกว่า “มหาอำนาจ (Great Power)” ประเทศแล้วประเทศเล่า โดยเฉพาะประเทศในทวีปแอฟริกา เอเชีย หรือแม้แต่เกาะกลางมหาสมุทรอันไกลโพ้น ทั้งในมหาสมุทรแปซิฟิกและมหาสมุทรแอตแลนติกก็ตาม หากเราจึมนิ้วสุ่มๆลงไปบนแผนที่ของภูมิภาคดังกล่าวนี้ ก็มีโอกาสดังที่จึมนิ้วลงไปถูกประเทศซึ่งเคยตกเป็นอาณานิคมของชาวตะวันตกสูงมาก

สำหรับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่ประเทศไทยตั้งอยู่ที่นี่ จะประกอบด้วยประเทศต่างๆทั้งสิ้น ๑๑ ประเทศ มี ประเทศไทย เมียนมา อินโดนีเซีย ติมอร์ตะวันออก มาเลเซีย สิงคโปร์ บรูไน เวียดนาม กัมพูชา ลาว และ ฟิลิปปินส์ ทั้ง ๑๑ ประเทศนี้มีเพียงประเทศไทยเท่านั้นที่ไม่ต้องตกเป็นอาณานิคมของชาติมหาอำนาจตะวันตกในยุคล่าอาณานิคมแต่อย่างใด แต่ถ้าหากย้อนไปในอดีตก่อนยุคล่าอาณานิคมแล้ว เราคงจะปฏิเสธไม่ได้ว่าประเทศไทยในอดีตเมื่อครั้งยังใช้ชื่อประเทศว่า *สยาม* ในสมัยอาณาจักรอยุธยา นั้น ประเทศไทยต้องเสียเอกราชให้แก่ *พม่า* หรือ *เมียนมา* ในปัจจุบันนี้ถึง ๒ ครั้ง ครั้งแรกในปี ค.ศ. ๑๕๖๙ (พ.ศ. ๒๑๑๒) และครั้งที่ ๒ ในปี ค.ศ. ๑๗๖๗ (พ.ศ. ๒๓๑๐) สำหรับประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่ต้องตกเป็นอาณานิคมของชาติมหาอำนาจตะวันตกในยุคล่าอาณานิคมนั้น มีด้วยกัน ๑๐ ประเทศดังต่อไปนี้

พม่า อยู่ในอำนาจของอังกฤษ ได้รับเอกราชในปี ค.ศ. ๑๙๔๘

อินโดนีเซีย อยู่ในอำนาจของเนเธอร์แลนด์ และได้รับเอกราชในปี ค.ศ. ๑๙๔๙

ติมอร์ตะวันออก อยู่ในอำนาจของโปรตุเกส และได้รับเอกราชในปี ค.ศ. ๑๙๗๕ จากนั้นจึงตกอยู่ภายใต้อำนาจของอินโดนีเซีย และได้รับเอกราชในปี ค.ศ. ๒๐๐๒

พลิกแผ่นดิน

มาเลเซีย อยู่ในอำนาจอังกฤษ ได้รับเอกราชช่วงระหว่างปี ค.ศ. ๑๙๕๗ จนถึงปี ค.ศ. ๑๙๖๓

สิงคโปร์ อยู่ในอำนาจอังกฤษ ได้รับเอกราชในปี ค.ศ. ๑๙๖๓

บรูไน อยู่ในอำนาจของอังกฤษ ได้รับเอกราชในปี ค.ศ. ๑๙๘๔

เวียดนาม อยู่ในอำนาจของฝรั่งเศส และได้รับเอกราชในปี ค.ศ. ๑๙๕๕

กัมพูชา อยู่ในอำนาจของฝรั่งเศส ได้รับเอกราชในปี ค.ศ. ๑๙๕๓

ลาว อยู่ในอำนาจของฝรั่งเศส ได้รับเอกราชในปี ค.ศ. ๑๙๕๓

ฟิลิปปินส์ อยู่ในอำนาจสเปน ได้รับเอกราชในปี ค.ศ. ๑๘๙๘ ต่อจากนั้นก็เปลี่ยนเป็นสหรัฐอเมริกา และได้รับเอกราชในปี ค.ศ. ๑๙๔๖

อันที่จริงแล้วประเทศไทยก็หนีไม่พ้นการตกเป็นเป่ายืดครองของชาติมหาอำนาจตะวันตกตั้งแต่ช่วงคริสต์ศตวรรษที่ ๑๙ เช่นกัน และเรายังถูกบีบคั้นจากชาติมหาอำนาจทั้งอังกฤษ และฝรั่งเศสอีกด้วย ที่เข้ามากดดันประเทศไทยอย่างหนักหน่วงในช่วงเวลานั้น โดยทางอังกฤษนั้นได้เข้ามาทำสนธิสัญญากับไทยหลายฉบับตั้งแต่ในรัชสมัย **พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว** เป็นต้นมา จนกระทั่งถึงรัชสมัย **พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว** ทำให้อังกฤษสามารถจะสอดแทรกอิทธิพลของตนเข้ามาจนเฉือนเอาดินแดนปลายแหลมมลายูออกไปได้หลายแห่ง ส่วนทางฝรั่งเศสนั้นก็เข้ามาคุกคามจนถึงกับเกิดสงครามกันในรัชสมัย **พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว** ด้วยเช่นกัน ซึ่งฝรั่งเศสได้เข้ามายึดจังหวัดจันทบุรีเอาไว้ และเปิดศึกบริเวณปากแม่น้ำเจ้าพระยา เพื่อกดดันให้สยามยอมยกเขตแดนในลาวและกัมพูชาซึ่งอยู่ในอำนาจของสยามเวลานั้นให้แก่ตน ซึ่งฝรั่งเศสได้เข้ามายึดครองเขตแดนในเวียดนาม ลาว และกัมพูชา รวมกันเป็น **อินโดจีนฝรั่งเศส** แล้ว เราจึงต้องยินยอมถอยออกจากดินแดนดังกล่าวเพื่อแลกกับความเสียหายที่อาจมีมากกว่า แต่ทั้งอังกฤษและฝรั่งเศสนั้นไม่ได้พอใจแต่เพียงเท่านี้ เป้าหมายของทั้ง

๒ ชาตีก็คือต้องการนำสยามเข้าไปรวมกับเขตอำนาจของตน ซึ่งอังกฤษนั้นได้ยึดครองทั้งอินเดีย พม่า และรัฐต่างๆในมลายู ไว้ในอำนาจของตนได้สำเร็จแล้ว ส่วนฝรั่งเศสก็ยึดเวียดนาม ลาว และกัมพูชา อยู่ในอำนาจของตนด้วยเช่นกัน เหลือแต่เพียงสยามประเทศเดียวในภูมิภาคนี้เท่านั้นที่ยังไม่ตกอยู่ในอำนาจของทั้ง ๒ มหาอำนาจตะวันตก แต่ทั้ง ๒ ชาตินี้ก็เกิดความขัดแย้งกันเองมาตลอดหลายร้อยปี ซึ่งต่างฝ่ายต่างพยายามจะยื้อแย่งอำนาจจนเกิดสงครามขึ้นที่ยุโรปอยู่ด้วยเช่นกัน จากความขัดแย้งกันระหว่างราชวงศ์ซึ่งปกครองอังกฤษและฝรั่งเศสมาเป็นเวลานาน รวมไปถึงการกระทบกระทั่งกันในเขตแดนอำนาจทั้งในยุโรปและในดินแดนอาณานิคมของทั้ง ๒ ชาติที่กระจายอยู่ทั่วโลกด้วยเช่นกัน สยามจึงกลายเป็นตัวแปรสำคัญในการยื้อแย่งอำนาจกันระหว่างทั้ง ๒ มหาอำนาจ ถือเป็นรัฐกันชนให้กับทั้ง ๒ ชาติไปโดยปริยาย เพราะต่างฝ่ายต่างพยายามจะกีดกันไม่ให้อีกฝ่ายหนึ่งเข้ามายึดครองสยามได้ จึงเป็นอันสงส์ทำให้สยามรอดพ้นจากปากเหยี่ยวปากกาไม่ต้องตกอยู่ภายใต้อำนาจของชาติตะวันตกเหมือนชาติอื่นๆด้วยประการนี้เช่นกัน

แต่ถึงแม้ประเทศไทยจะรอดพ้นการตกอยู่ใต้อำนาจปกครองของชาติมหาอำนาจตะวันตกมาได้ ก็ไม่สามารถรอดพ้นความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นของโลกยุคศตวรรษที่ ๒๐ ซึ่งเหตุการณ์และกระแสการเมืองของโลกกำลังพลิกผันไปอย่างรุนแรงได้ ที่ทั่วโลกเริ่มเกิดความตื่นตัวกันเรื่องของสิทธิและเสรีภาพกันมากขึ้นเรื่อยๆ โดยเฉพาะเสรีภาพทางการเมืองจากการที่ประชาชนเริ่มจะมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องนี้มากขึ้น และมีผู้ได้รับโอกาสออกไปเปิดหูเปิดตาได้เห็นโลกภายนอก หรือได้รับการศึกษาจากต่างประเทศกันมากขึ้น จึงเริ่มมีโลกทัศน์ที่กว้างขวางขึ้นและเริ่มหันมามองตนเอง แล้วตั้งคำถามขึ้นว่าถึงเวลาที่ประเทศไทยจะเดินตามโลกสากลแล้วหรือยัง จึงมีคนกลุ่มหนึ่งที่เกิดความคิดก้าวหน้า และต้องการเปลี่ยนแปลงประเทศไทยให้เป็นไปตามโลกสากล จนเกิดเหตุการณ์ครั้ง

พลิกแผ่นดิน

สำคัญที่ถือว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงประวัติศาสตร์การเมืองการปกครองของประเทศไทยพลิกไปสู่หน้าใหม่โดยสิ้นเชิง ก็คือเหตุการณ์การปฏิวัติเปลี่ยนแปลงการปกครองในปี ค.ศ. ๑๙๓๒ (พ.ศ. ๒๔๗๕) โดยได้มีกลุ่มเคลื่อนไหวกลุ่มหนึ่งที่เรียกตนเองว่า **คณะราษฎร** อันประกอบด้วยกลุ่มบุคคลที่ส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาและข้าราชการซึ่งได้รับการศึกษาในต่างประเทศ รวมทั้งนายทหารหนุ่มกลุ่มหนึ่ง คิดวางแผนก่อการรัฐประหารยึดอำนาจของรัฐบาล **พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว** เมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน ค.ศ. ๑๙๓๒ (พ.ศ. ๒๔๗๕) แล้วจึงประกาศเปลี่ยนแปลงการปกครองของประเทศจากระบอบ **สมบูรณาญาสิทธิราชย์** ที่ใช้อยู่ในเวลานั้น หรือระบอบที่พระมหากษัตริย์ทรงมีอำนาจอธิปไตยในการปกครองประเทศโดยสมบูรณ์มาเป็นระบอบ **ราชาธิปไตยภายใต้รัฐธรรมนูญ** หรือระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยอยู่ภายใต้รัฐธรรมนูญนับแต่นั้น เป็นการเปลี่ยนแปลงของประเทศที่มีเอกราชโดยสมบูรณ์ ซึ่งประชาชนต้องการเปลี่ยนแปลงระบอบการเมืองภายในของตนเอง ไม่ได้เป็นการลุกขึ้นต่อสู้กับอำนาจจากคนภายนอกที่เข้ามากดขี่ประชาชนภายในประเทศนั้นๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งเอกราชอย่างเช่นที่เกิดขึ้นกับประเทศในเอเชียใต้ เอเชียตะวันออก และในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ประเทศอื่นๆตามที่กล่าวมา

แต่นับตั้งแต่การปฏิวัติในปี ค.ศ. ๑๙๓๒ (พ.ศ. ๒๔๗๕) ครั้งนั้นเป็นต้นมา ประเทศไทยก็ยังคงต้องเผชิญกับเรื่องยุ่งยากของสถานการณ์การเมืองภายในประเทศที่ไร้เสถียรภาพตลอดมา เกิดการก่อรัฐประหารซ้ำซ้อน และเหตุการณ์ก่อกบฏก็เกิดขึ้นมาอย่างต่อเนื่องหลายครั้งหลายหนไม่หยุดหย่อน เริ่มที่การก่อรัฐประหารในเดือนเมษายน ค.ศ. ๑๙๓๓ (พ.ศ. ๒๔๗๖) ที่ **พระยามโนปกรณนิติธาดา** นายกรัฐมนตรีในเวลานั้น กับนายทหารคุมกำลังกลุ่มหนึ่งทำรัฐประหารตัวเองเพื่อกระชับอำนาจภายหลังจากเกิดความขัดแย้งกันเองภายใน แล้วในเดือนมิถุนายน ค.ศ.

เหตุการณ์การปฏิวัติในวันที่ ๒๔ มิถุนายน ค.ศ. ๑๙๓๒ (พ.ศ. ๒๔๗๕)

๑๙๓๓ (พ.ศ. ๒๔๗๖) ก็เกิดการรัฐประหารซ้อนขึ้นมาอีก โดย **พระยาพหลพลพยุหเสนา** หนึ่งในแกนนำคนสำคัญช่วงปฏิวัติเปลี่ยนแปลงการปกครอง ได้ก่อรัฐประหารรัฐบาลของ พระยามโนปกรณนิติธาดา แล้วจึงจัดการกับข้าอำนาจฝ่ายตรงกันข้ามจนหมดสิ้น จากนั้นในเดือนตุลาคม ค.ศ. ๑๙๓๓ (พ.ศ. ๒๔๗๖) ก็เกิดความพยายามก่อรัฐประหารขึ้นมาอีก โดยมีผู้นำคือ **พระองค์เจ้าบวรเดช** ซึ่งชนวนการก่อรัฐประหารก็มาจากความขัดแย้งภายในอีกเช่นกัน ที่กลุ่มนิยมเจ้าเกิดความระแวงว่าฝ่ายตนจะถูกลิดรอนบทบาทลงจึงได้ก่อเหตุขึ้น แต่ความพยายามครั้งนั้นไม่เป็นผล ฝ่ายที่พ่ายแพ้จึงถูกขู่กล่าวหาว่าเป็นกบฏ และถูกจับกุมมาลงโทษทั้งหมด จนกระทั่งในเดือนสิงหาคม ค.ศ. ๑๙๓๕ (พ.ศ. ๒๔๗๘) ก็เกิดเหตุการณ์กบฏขึ้นอีกครั้งเรียกว่า **กบฏนายสิบ** เกิดขึ้นภายหลังการสละราชสมบัติของ พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว เพียง ๕ เดือน ได้

พลิกแผ่นดิบ

มีกลุ่มนายทหารชั้นประทวนกลุ่มหนึ่งศนายสิบ ต้องการทำรัฐประหาร เพื่อเปลี่ยนแปลงการปกครองกลับไปตามเดิม แล้วเชิญ พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว กลับคืนพระราชอำนาจดังเดิม แต่การก่อการนั้น ไม่ประสบผลสำเร็จผู้ก่อเหตุทั้งหมดจึงถูกตั้งข้อหาเป็นกบฏ และเมื่อถึง เดือนมกราคม ค.ศ. ๑๙๓๙ (พ.ศ. ๒๔๘๒) ก็เกิดความพยายามก่อการ รัฐประหารขึ้นอีกครั้ง โดยผู้นำการก่อการก็คือ **พระยาทรงสุรเดช** หนึ่งในกลุ่มผู้ก่อการปฏิวัติเปลี่ยนแปลงการปกครองคนสำคัญของสายทหาร โดยสาเหตุมาจากความขัดแย้งระหว่างกลุ่ม พระยาทรงสุรเดช กับกลุ่ม **หลวงพิบูลสงคราม** แก่นำสำคัญในกลุ่มผู้ที่ก่อการปฏิวัติเปลี่ยนแปลง การปกครองด้วยเช่นกัน ซึ่ง พระยาทรงสุรเดช นั้นก็เคยร่วมกับ พระยา มโนปกรณ์นิติธาดา ยึดอำนาจตัวเองในครั้งนั้นมาแล้วครั้งหนึ่ง และหลังจากถูกรัฐประหารซ้อนโดย พระยาพหลพลพยุหเสนา ก็หมดบทบาทลง ไป ตรงกันข้ามกับ หลวงพิบูลสงคราม ที่มีบทบาทและอำนาจเพิ่มขึ้นมาเรื่อยๆ ความพยายามก่อรัฐประหารของ พระยาทรงสุรเดช ครั้งนี้จึงถือเป็นความพยายามจะกลับมามีอำนาจใหม่อีกครั้งด้วยการโค่นล้มรัฐบาล หลวงพิบูลสงคราม หรือ **จอมพลแปลก พิบูลสงคราม** ซึ่งดำรงตำแหน่ง ทั้งนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีมหาดไทย รัฐมนตรีกลาโหม และผู้บัญชาการ ทหารบกในเวลานั้นลงให้ได้ แต่การทำรัฐประหารไม่สำเร็จ กลุ่มก่อการ ทั้งหมดจึงถูกตั้งข้อหาว่าเป็นกบฏไปอีกเช่นกัน

ในช่วงที่ จอมพลแปลก พิบูลสงคราม เป็นนายกรัฐมนตรีนี้ ก็เกิด เหตุการณ์สงครามโลกครั้งที่ ๒ ขึ้น เมื่อญี่ปุ่นซึ่งอยู่ในฝ่ายอักษะร่วมกับ เยอรมนี และอิตาลี บุกถล่มอ่าว **เพิร์ล ฮาร์เบอร์ (Pearl Harbor)** ของ สหรัฐอเมริกา และดึงสหรัฐฯเข้าร่วมสงครามโลกครั้งที่ ๒ เพียงไม่กี่วัน ได้บุพรมบุกเข้ายึดครองประเทศต่างๆในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียง ใต้ทั้งหมดรวมทั้งไทยด้วย ญี่ปุ่นได้บุกเข้าสู่ประเทศไทยในเดือนธันวาคม ค.ศ. ๑๙๔๑ (พ.ศ. ๒๔๘๔) บริเวณจังหวัดต่างๆทางภาคใต้ และจังหวัด

สมุทรปราการ จึงเกิดการต่อสู้กันในหลายพื้นที่ แต่ในที่สุดก็มีคำสั่งจากรัฐบาล จอมพลแปลก พิบูลสงคราม ช่วงเวลานั้นให้ยุติการต่อต้านญี่ปุ่น และมีการเจรจากันโดยที่ไทยยอมรับเป็นพันธมิตรกับญี่ปุ่น ยินยอมให้ญี่ปุ่นเข้ามาตั้งฐานทัพเพื่อใช้ไทยเป็นฐานในการสู้รบในภูมิภาคนี้ตลอดช่วงสงครามโลกครั้งที่ ๒ ไทยจึงเป็นประเทศเดียวในภูมิภาคนี้ที่รัฐบาลยอมเป็นพันธมิตรกับฝ่ายอักษะ โดยไม่ต้องถูกญี่ปุ่นยึดครองไปเช่นเดียวกับประเทศอื่นในภูมิภาคเดียวกัน และจากการเข้าร่วมกับญี่ปุ่นดังกล่าวจึงทำให้เมื่อญี่ปุ่นพ่ายแพ้สงครามครั้งนั้น และต้องถูกตั้งข้อกล่าวหาเป็นอาชญากรสงครามพร้อมกับฝ่ายอักษะอื่นๆ ไทยจึงต้องถูกตั้งข้อกล่าวหาเดียวกันนี้ด้วยเช่นกัน แต่ก็ยังโชคดีที่มีทางออก เนื่องจากไทยไม่ได้มีฝ่ายรัฐบาลไทยเท่านั้นที่สนับสนุนญี่ปุ่นในสงครามโลกครั้งที่ ๒ ยังมีคนไทยอีกฝ่ายหนึ่งที่ยืนกรานปฏิเสธการเข้ากับญี่ปุ่นของรัฐบาลไทย ซึ่งทันทีที่รัฐบาล จอมพลแปลก ประกาศเข้าร่วมกับญี่ปุ่นนั้น **มรว.เสนีย์ ปราโมช** ซึ่งดำรงตำแหน่งเป็นทูตไทยประจำสหรัฐอเมริกาได้ประกาศสวนกลับไม่ยอมรับการกระทำของรัฐบาล จอมพลแปลก พิบูลสงคราม แล้วหันมาเข้ากับฝ่ายสัมพันธมิตร ที่มีอังกฤษ สหรัฐอเมริกา และรัสเซีย เป็นแกนนำ ต่อสู้กับฝ่ายอักษะโดยเฉพาะการกีดกันประเทศไทย โดยได้ประสานงานกับกลุ่มคนไทยในประเทศที่นำโดย **หลวงประดิษฐมนูธรรม** หรือ **นายปรีดี พนมยงค์** แกนนำคนสำคัญอีกคนหนึ่งในช่วงที่มีการปฏิวัติเปลี่ยนแปลงการปกครอง ซึ่งเวลานั้นดำรงตำแหน่งเป็นผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ใน **พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล** ได้ตั้งกลุ่มขึ้นมาเพื่อเคลื่อนไหวต่อต้านทั้งญี่ปุ่นและรัฐบาลไทยที่เรียกว่า **เสรีไทย** ขึ้น ซึ่งคนกลุ่มนี้มีบทบาทสำคัญในการช่วยเหลือให้ฝ่ายสัมพันธมิตรสามารถต่อสู้กับญี่ปุ่นในภูมิภาคนี้อย่างประสบผล จึงช่วยให้ไทยรอดพ้นจากการตกอยู่ในสถานะเดียวกันกับญี่ปุ่นได้ อย่างไรก็ตาม ก่อนหน้าสงครามโลกครั้งที่ ๒ จะยุติลงนั้น จอมพลแปลก พิบูลสงคราม ก็ได้ถูกรัฐสภาลงมติ

พลิกแผ่นดิน

ขับออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรีไปตั้งแต่เดือนสิงหาคม ค.ศ. ๑๙๔๔ (พ.ศ. ๒๔๘๗) แล้ว

ภายหลังสงครามโลกครั้งที่ ๒ ยุติลง กลุ่ม เสรีไทย ขึ้นมามีบทบาททางการเมืองของประเทศไทยอย่างมาก มรว.เสนีย์ ปราโมช จึงขึ้นดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีช่วงหลังสงคราม แต่เหตุการณ์บ้านเมืองของช่วงเวลานั้นยุ่งเหยิงมาก จากปัญหาต่างๆซึ่งสะสมมาตั้งแต่ช่วงก่อนที่จะเกิดสงคราม และภายหลังสงคราม ทั้งปัญหาด้านเศรษฐกิจและปัญหาความขัดแย้งทางการเมือง จนเมื่อ มรว.เสนีย์ ปราโมช ยุบสภาลงเพื่อให้มีการเลือกตั้งในเดือนมกราคม ค.ศ. ๑๙๔๖ (พ.ศ. ๒๔๘๙) **นายควง อภัยวงศ์** ก็ขึ้นมาดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี แต่นั่งในตำแหน่งได้เพียง ๒ เดือนก็ต้องลาออกอีก นายปรีดี พนมยงค์ จึงขึ้นดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีแทนในเดือนมีนาคม ค.ศ. ๑๙๔๖ (พ.ศ. ๒๔๘๙) กระทั่งเดือนมิถุนายน ค.ศ. ๑๙๔๖ (พ.ศ. ๒๔๘๙) ก็เกิดกรณีการสวรรคตของ พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล ขึ้น ทำให้ นายปรีดี พนมยงค์ เผชิญกับมรสุมทางการเมืองอย่างหนักหน่วงจากกรณีดังกล่าวจนต้องลาออกจากตำแหน่งในเดือนสิงหาคม ค.ศ. ๑๙๔๖ (พ.ศ. ๒๔๘๙) **พลเรือตรี ถวัลย์ ธำรงนาวาสวัสดิ์** จึงขึ้นดำรงตำแหน่งแทน จนกระทั่งเดือนพฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๔๗ (พ.ศ. ๒๔๙๐) ก็เกิดเหตุการณ์รัฐประหารขึ้นอีกครั้ง โดยมีผู้นำในการก่อรัฐประหารคือ **พลโทผิน ชุณหะวัณ** อันเนื่องมาจากความขัดแย้งในอำนาจระหว่างกลุ่ม จอมพลแปลก พิบูลสงคราม กับกลุ่มของ นายปรีดี พนมยงค์ ที่ดำเนินมาเป็นเวลานานตั้งแต่ภายหลังเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นต้นมา เพื่อคิดจะนำ จอมพลแปลก กลับมามีอำนาจอีกครั้ง แต่หลังการทำการรัฐประหารแล้วคณะรัฐประหารกลับแต่งตั้ง นายควง อภัยวงศ์ เป็นนายกรัฐมนตรีแทน จนเมื่อมีการเลือกตั้งครั้งใหม่ในเดือนมกราคม ค.ศ. ๑๙๔๘ (พ.ศ. ๒๔๙๑) และ นายควง อภัยวงศ์ ยังคงได้รับเสียงข้างมากดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีต่อไปนั่นเอง ในเดือนเมษายน

ค.ศ. ๑๙๔๘ (พ.ศ. ๒๔๙๑) พลโทผิน ชุณหะวัณ จึงได้ก่อรัฐประหารซ้ำ ขึ้นมาอีกครั้ง ซึ่งครั้งนี้ก็ได้เชิญ จอมพลแปลก พิบูลสงคราม กลับมาเป็น นายกรัฐมนตรีสมดังที่ตั้งใจแต่แรก และการกลับมาครั้งนี้ จอมพลแปลก ก็สามารถอยู่ในตำแหน่งได้นานถึง ๙ ปี แต่ภายหลังรัฐประหารในเดือน เมษายนไม่นาน ในเดือนตุลาคม ค.ศ. ๑๙๔๘ (พ.ศ. ๒๔๙๑) ปีเดียวกัน ก็มีนายทหารระดับนายพลตำแหน่งเสนาธิการทหารกลุ่มหนึ่ง พยายาม จะก่อรัฐประหารยึดอำนาจรัฐบาลของ จอมพลแปลก อีก แต่ไม่ประสบความสำเร็จ เหตุการณ์ดังกล่าวนี้จึงถูกเรียกว่า **กบฏนายพล** หรือ **กบฏเสนาธิการ** และในเดือนกุมภาพันธ์ ค.ศ. ๑๙๔๙ (พ.ศ. ๒๔๙๒) ปีต่อมา กลุ่มของ นายปรีดี พนมยงค์ ได้พยายามกลับมายึดอำนาจทางการเมือง จากกลุ่มของ จอมพลแปลก พิบูลสงคราม อีกครั้งแต่ไม่ประสบผลสำเร็จ จึงถูกตั้งข้อหา กบฏ ในเหตุการณ์ที่เรียกว่า **กบฏวังหลวง** เนื่องจากฝ่าย รัฐบาลเชื่อว่า นายปรีดี พนมยงค์ ใช้พระบรมมหาราชวังเป็นที่หลบซ่อน จึงมีการนำรถถังไปยิงถล่มประตูวิเศษไชยศรีบริเวณพระบรมมหาราชวัง แต่ก็ไม่พบตัว นายปรีดี แต่อย่างใด ซึ่ง นายปรีดี ก็สามารถหลบหนีออก นอกประเทศไปได้ในที่สุด เหตุการณ์ดังกล่าวนี้เป็นเหตุการณ์ยึดอำนาจ ที่มีความรุนแรงครั้งหนึ่ง เนื่องจากการต่อสู้กันในหลายจุด จนทำให้มีผู้ ที่เสียชีวิตและบาดเจ็บลงเป็นจำนวนมาก และถือเป็นเหตุการณ์แรกที่มีการปะทะกันโดยตรงระหว่างทหาร ๒ เหล่า คือทหารเรือ ที่เป็นฝ่ายของ นายปรีดี พนมยงค์ กับทหารบก ที่เป็นฝ่ายของรัฐบาล และภายหลังจาก เหตุการณ์ครั้งนี้แล้ว กลุ่มของ นายปรีดี พนมยงค์ ก็ไม่สามารถกลับมามี บทบาททางการเมืองในประเทศไทยได้อีกเลย

การปะทะกันอีกครั้งระหว่างฝ่ายทหารเรือ และทหารบก เกิดขึ้น ในอีก ๒ ปีต่อมา คือในเดือนมิถุนายน ค.ศ. ๑๙๕๑ (พ.ศ. ๒๔๙๔) จาก เหตุการณ์ที่เรียกว่า **กบฏแมนฮัตตัน** ที่มีนายทหารของกองทัพเรือกลุ่ม หนึ่งวางแผนจับกุม จอมพลแปลก พิบูลสงคราม เป็นตัวประกัน ระหว่าง

ที่เดินทางไปรับมอบเรือชุดที่มีชื่อว่า “แมนฮัตตัน (Manhattan)” ซึ่งส่งต่อในสหรัฐอเมริกา เหตุการณ์ดังกล่าวทำให้เกิดการสู้รบระหว่างทหารทั้ง ๒ เหล่าอีกครั้งกลางแม่น้ำเจ้าพระยา และเมื่อเหตุการณ์ยุติลงโดยที่ทหารเรือเป็นฝ่ายพ่ายแพ้ ฝ่ายทหารเรือจึงถูกลดบทบาทลงนับตั้งแต่นั้น ภายหลังจากเหตุการณ์กบฏทั้ง ๒ ครั้งแล้ว รัฐบาล จอมพลแปลก จึงได้ทำการปราบปรามศัตรูฝ่ายตรงข้ามอย่างเฉียบขาด จนทำให้มีการจับกุมประชาชนบริสุทธิ์เป็นจำนวนมากแบบเหวี่ยงแห ซึ่งจากการปราบปรามฝ่ายตรงข้ามอย่างหนักหน่วงเช่นนี้เอง จึงเกิดเหตุการณ์ *กบฏสันติภาพ* ขึ้น อันที่จริงแล้วเหตุการณ์ดังกล่าวไม่ได้มีการก่อกบฏใดๆขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม เป็นเพียงการกล่าวหาแบบลอยๆจากรัฐบาลเท่านั้น เหตุการณ์เกิดขึ้นในวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๕๑ (พ.ศ. ๒๔๙๔) เมื่อรัฐบาลจอมพลแปลก ได้มีคำสั่งให้จับกุมกลุ่มคนจำนวนมากในข้อหากบฏ ซึ่งผู้ถูกจับกุมส่วนใหญ่เป็นสมาชิก *คณะกรรมการสันติภาพ* โดยมีเป้าหมายเคลื่อนไหวเพื่อต่อต้านการที่รัฐบาล จอมพลแปลก ได้ส่งทหารไปร่วมรบในสงครามเกาหลีตามคำขอของสหรัฐอเมริกา และมีแผนที่จะไปประชุมกับกลุ่มต่อต้านอื่นๆในระดับนานาชาติที่ประเทศจีน ซึ่งเวลานั้นประเทศจีนเข้าสู่ระบอบปกครองแบบคอมมิวนิสต์แล้ว ตำรวจจึงลงมือเข้าจับกุมกลุ่มสมาชิกเหล่านั้น ซึ่งผู้ที่ถูกจับกุมนั้นมีทั้งนักคิด นักเขียน สื่อมวลชน คณาจารย์ ผู้นำนักศึกษา ผู้นำกรรมกร หรือแม้แต่พระสงฆ์ก็ตาม โดยตั้งข้อหาว่าปลุกปั่นประชาชนให้เกิดความวุ่นวายเพื่อเปลี่ยนแปลงประเทศไปสู่ระบอบอื่น โดยนัยแล้วก็หมายถึงระบอบคอมมิวนิสต์นั่นเอง จึงเข้าข่ายการก่อกบฏด้วยประการนี้ และต่อจากนั้นในวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๕๑ (พ.ศ. ๒๔๙๔) จอมพลแปลก จึงได้ทำการรัฐประหารตัวเองเพื่อกระชับอำนาจให้อยู่ในมืออย่างเต็มที่ โดยนำเอาเรื่องของภัยระบอบคอมมิวนิสต์มาเป็นข้ออ้าง จากนั้นมาจึงยังจัดการกับฝ่ายต่อต้านรัฐบาลอย่างเฉียบขาดมากยิ่งขึ้น แต่ก็ดูเหมือนว่ายิ่งปราบก็ยิ่งมีผู้คนออกมา

ทำการต่อต้านรัฐบาลกันมากขึ้นเรื่อยๆ ยิ่งเมื่อมีการจับกุมด้วยข้อกล่าวหาว่าเป็นคอมมิวนิสต์มากเท่าใด ก็ยิ่งปลุกให้ผู้คนออกมาต่อต้านรัฐบาลกันมากขึ้นเท่านั้น จนในที่สุดก็เกิดเหตุการณ์ที่ถือเป็นฟางเส้นสุดท้ายขึ้นในเดือนกุมภาพันธ์ ค.ศ. ๑๙๕๗ (พ.ศ. ๒๕๐๐) เมื่อมีการเลือกตั้งทั่วไปขึ้นในปีนั้น ซึ่ง จอมพลแปลก ได้รับคะแนนเสียงอย่างท่วมท้นท่ามกลางเสียงประท้วงของประชาชนว่ามีการโกงการเลือกตั้งกันอย่างแข็งแรงแและเกิดการเดินขบวนประท้วงของเหล่านักศึกษาและประชาชนเป็นจำนวนมาก เมื่อเหตุการณ์เริ่มบานปลายและใกล้ถึงจุดแตกหัก ในที่สุด **จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์** ที่มีตำแหน่งเป็นผู้บัญชาการทหารบกอยู่ในคณะรัฐบาลของ จอมพลแปลก จึงลุกขึ้นมาก่อการรัฐประหารในเดือนกันยายน ค.ศ. ๑๙๕๗ (พ.ศ. ๒๕๐๐) ปิดฉากบทบาททางการเมืองของ จอมพลแปลก พิบูลสงคราม ที่หลบหนีไปอยู่ต่างประเทศและไม่ได้กลับมาประเทศไทยอีก เช่นเดียวกับ นายปรีดี พนมยงค์ ไปอีกรายหนึ่ง

ภายหลังการยึดอำนาจแล้ว จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ จึงได้ตั้ง **นายพจน์ สารสิน** ขึ้นเป็นนายกรัฐมนตรีเพื่อนำไปสู่การเลือกตั้งครั้งใหม่ แต่ภายหลังการเลือกตั้งเสร็จสิ้น แม้ว่า **จอมพลถนอม กิตติขจร** ที่ถือเป็นคนของ จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ จะได้ขึ้นมาเป็นนายกรัฐมนตรีในเดือนมกราคม ค.ศ. ๑๙๕๘ (พ.ศ. ๒๕๐๑) เพื่อสานอำนาจของกลุ่ม จอมพลสฤษดิ์ ให้ดำรงอยู่ต่อไป แต่เสถียรภาพของรัฐบาลนี้ก็ไม่ได้มีความมั่นคงแต่อย่างใด ในเดือนตุลาคม ค.ศ. ๑๙๕๘ (พ.ศ. ๒๕๐๑) จอมพลสฤษดิ์ จึงได้กระทำการรัฐประหารอีกครั้งโดยนำเรื่องการแทรกซึมของระบอบคอมมิวนิสต์มาใช้เป็นเหตุผลอีก โดย จอมพลสฤษดิ์ ได้ขึ้นนั่งในตำแหน่งนายกรัฐมนตรีเองหลังจากนั้นด้วยเช่นกัน จากนั้นก็นำประเทศไทยเข้าสู่ยุคสมัยเผด็จการไปจนกระทั่ง จอมพลสฤษดิ์ ถึงแก่อสัญกรรมขณะที่ยังอยู่ในตำแหน่งในปี ค.ศ. ๑๙๖๓ (พ.ศ. ๒๕๐๖) ในสมัยที่ จอมพลสฤษดิ์ ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีนี้ ได้เริ่มมีนโยบายปราบปรามคอมมิวนิสต์

อย่างเด็ดขาด จนกดดันให้ผู้คนที่ต้องหลบหนีเข้าป่าเพื่อไปร่วมกับ **พรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย** ที่ก่อตั้งขึ้นมาตั้งแต่ปี ค.ศ. ๑๙๔๒ (พ.ศ. ๒๔๘๕) แล้ว จนเมื่อ จอมพลถนอม กิตติขจร ขึ้นมาสืบทอดอำนาจต่อกิจการดำเนินนโยบายไปในทิศทางเดียวกับสมัยของ จอมพลสฤษดิ์ ทั้งนโยบายและความเป็นเผด็จการ และมีการร่างรัฐธรรมนูญที่ทอดยาวนับตั้งแต่ปี ค.ศ. ๑๙๕๙ (๒๕๐๒) ไปจนกระทั่งถึงปี ค.ศ. ๑๙๖๘ (พ.ศ. ๒๕๑๑) รวมเวลามากกว่า ๙ ปีจึงได้เสร็จสิ้น กระทั่งในเดือนกุมภาพันธ์ ค.ศ. ๑๙๖๙ (พ.ศ. ๒๕๑๒) รัฐบาลจึงให้มีการจัดการเลือกตั้งขึ้น ซึ่งผลการเลือกตั้งก็ทำให้ จอมพลถนอม สามารถกลับมาสานอำนาจเป็นนายกรัฐมนตรีต่อได้อีก แต่สถานการณ์ในเวลานั้นได้เกิดความระส่ำระสายอย่างหนักจากปัญหาต่างๆมากมาย ทั้งปัญหาเศรษฐกิจ และปัญหาการคอร์รัปชัน โดยเฉพาะการที่วงวานวนาเครือของผู้มีตำแหน่งในคณะรัฐบาลซึ่งสืบทอดอำนาจมาอย่างยาวนานที่มีความร่ำรวยอย่างผิดปกติไปตามๆกัน อีกทั้งการสานต่ออำนาจของรัฐบาล จอมพลถนอม ที่ไม่มีจบสิ้นเช่นนี้ รวมทั้งปัญหาเรื่องของคอมมิวนิสต์ที่สะสมมาเป็นเวลานาน ซึ่งรัฐบาลยิ่งปราบก็ยิ่งสร้างความเดือนร้อนให้แก่ประชาชนลูกหลานขยายวงออกไปเรื่อยๆ อีกด้วย จึงทำให้เกิดกระแสการต่อต้านรัฐบาลมาจากทุกทิศทุกทาง แต่ปัญหาใหญ่ที่ทำให้เสถียรภาพของรัฐบาลในเวลานั้นเริ่มสั่นคลอนก็คือ ปัญหาความขัดแย้งภายในพรรครัฐบาลเอง ที่อาจส่งผลทำให้รัฐบาลล้มได้ในที่สุด จอมพลถนอม จึงได้ลุกขึ้นมากระทำรัฐประหารรัฐบาลตัวเองอีกรายหนึ่งในเดือนพฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๗๑ (พ.ศ. ๒๕๑๔) นำประเทศถอยกลับไปสู่สถานการณ์ฉุกเฉินอีกครั้ง แต่การกระทำรัฐประหารครั้งนั้นถือเป็นการนับถอยหลังการนั่งอยู่ในอำนาจของ จอมพลถนอม อันเนื่องจากประชาชนไม่ต้องการเห็นบรรยากาศซ้ำๆอีกต่อไป กระทั่งเกิดเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงกระแสการเมืองของประเทศไปในแบบที่พลิกผันขึ้น ก็คือเหตุการณ์ในวันที่ ๑๔ ตุลาคม ค.ศ. ๑๙๗๓ (พ.ศ. ๒๕๑๖) ที่ประชาชน

เหตุการณ์การปฏิวัติของประชาชนในวันที่ ๑๓-๑๔ ตุลาคม ค.ศ. ๑๙๗๓ (พ.ศ. ๒๕๑๖)

นักศึกษา นักวิชาการ และแรงงานกลุ่มต่างๆ ต่างไม่ยอมรับการสืบทอดอำนาจอย่างไม่รู้จบของรัฐบาล จอมพลถนอม อีก ได้ก่อกระแสเรียกร้องรัฐธรรมนูญและขอให้ จอมพลถนอม ยินยอมลาออก แล้วคืนอำนาจให้แก่ประชาชนเลือกผู้บริหารประเทศที่ชอบธรรมต่อไป จนมีผู้คนแห่พากันออกมาประท้วงกันตามท้องถนนนับจำนวนหลายแสนคน แต่รัฐบาลก็ไม่ยอมลงจากอำนาจโดยง่าย และมีการนำกำลังทหารเข้ามาสลายการชุมนุมจนมีผู้บาดเจ็บล้มตายลงเป็นจำนวนมาก แต่แล้วในที่สุด จอมพลถนอม ได้ยินยอมลาออก และเดินทางออกนอกประเทศ เหตุการณ์จึงได้ยุติลง และกลับคืนสู่ความสงบในวันที่ ๑๖ ตุลาคม ค.ศ. ๑๙๗๓ (พ.ศ. ๒๕๑๖) เมื่อเกิดสุญญากาศในการบริหารประเทศขึ้น พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช จึงทรงมีพระบรมราชโองการให้ตั้ง นายสัญญา ธรรมศักดิ์ อธิการบดีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ขึ้นมาดำรง

ตำแหน่งนายกรัฐมนตรีชั่วคราวจนกว่าจะได้มีการจัดการเลือกตั้งกันขึ้นมาใหม่อีกครั้งหนึ่ง

หลังจากที่ผ่านพ้นเหตุการณ์ในเดือนตุลาคม ค.ศ. ๑๙๗๓ (พ.ศ. ๒๕๑๖) แล้ว จึงได้มีการร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่เพื่อนำไปสู่การเลือกตั้งครั้งใหม่ในเดือนมกราคม ค.ศ. ๑๙๗๕ (พ.ศ. ๒๕๑๘) ซึ่งนายกรัฐมนตรีจากการเลือกตั้งครั้งนั้นก็คือ มรว.เสนีย์ ปราโมช อดีต เสรีไทย ที่เริ่มลงสนามการเมืองอย่างแท้จริงในปี ค.ศ. ๑๙๖๘ (พ.ศ. ๒๕๑๑) แต่แทนที่รัฐบาลใหม่ที่มาจากการเลือกตั้งจะสามารถบริหารประเทศให้กลับเข้าสู่ความสงบเรียบร้อยก็กลับกลายเป็นการถอยไปสู่วังวนแบบเดิมๆอีก เกิดความขัดแย้งทางการเมืองและความพยายามชิงไหวชิงพริบเพื่อเอาชนะคะแนนกันของบรรดานักการเมือง จนทำให้รัฐบาล มรว.เสนีย์ ปราโมช ที่มีอายุเพียงแค่ ๒๗ วันเท่านั้น ก็ต้องพ่ายแพ้เหลี่ยมคูทางการเมืองในวันแถลงนโยบายได้รับเสียงสนับสนุนไม่เพียงพอ รัฐบาลจึงล่ม ทำให้ **มรว. คึกฤทธิ์ ปราโมช** ซึ่งเป็นน้องชายแท้ๆสามารถขึ้นมาเป็นนายกรัฐมนตรีแทนได้สำเร็จ แต่แล้วรัฐบาล มรว.คึกฤทธิ์ ปราโมช ก็ไปไม่รอดเช่นกัน เนื่องจากการผสมต่างๆที่ถาโถมรุนแรงจนต้องยุบสภาให้มีการเลือกตั้งครั้งใหม่ในเดือนเมษายน ค.ศ. ๑๙๗๖ (พ.ศ. ๒๕๑๙) ซึ่งผลจากการเลือกตั้งครั้งนั้น มรว.เสนีย์ ปราโมช จึงกลับมาเป็นนายกรัฐมนตรีอีกครั้ง แต่นั่งในตำแหน่งได้เพียง ๖ เดือนก็เกิดความวุ่นวายขึ้นอีกจนได้ ในเหตุการณ์นองเลือด ๖ ตุลาคม ค.ศ. ๑๙๗๖ (พ.ศ. ๒๕๑๙) สำหรับสาเหตุนั้นมาจากหลายๆปัจจัยสะสมกัน ตั้งแต่ความไม่พอใจเรื่องนักการเมืองโกงกินและการเล่นเกมการเมืองของบรรดานักการเมืองโดยไม่สนใจกับปัญหาต่างๆที่สะสม เรื่องปากท้องของประชาชน ไปจนถึงเรื่องการปราบปรามคอมมิวนิสต์ แต่ชนวนซึ่งทำให้เกิดเหตุการณ์ขึ้นอย่างแท้จริงนั้นเกิดจากการกลับมาประเทศไทยของ จอมพลถนอม กิตติขจร จนทำให้เกิดความไม่พอใจในหมู่ประชาชนขึ้น โดยได้มีการจัดการชุมนุมเพื่อต่อต้านเรื่องนี้

และวิพากษ์วิจารณ์เหตุการณ์ต่างๆขึ้นในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ แต่ก็เกิดมีผู้ที่ปลุกปั่นให้เกิดความวุ่นวายขึ้น จนที่สุดก็นำไปสู่การปราบปรามกลุ่มผู้ชุมนุมอย่างรุนแรง ทำให้มีผู้เสียชีวิตและบาดเจ็บเป็นจำนวนมากอีกครั้ง และจากเหตุวุ่นวายดังกล่าวจึงทำให้กลุ่มนายทหารกลุ่มหนึ่งซึ่งนำโดย **พลเรือเอกสัจด์ ชะลออยู่** ได้ทำรัฐประหารขึ้นอีกครั้ง ยึดอำนาจรัฐบาล มรว.เสนีย์ ปราโมช ในวันที่ ๖ ตุลาคม นั้นเอง และการเมืองการปกครองของประเทศไทยก็เดินถอยกลับไปสู่ระบบเดิมๆอีกครั้งหนึ่งที่มีการก่อรัฐประหารอย่างไม่จบไม่สิ้น และภายหลังการรัฐประหารแล้วได้มีการแต่งตั้ง **นายธานินทร์ กรัยวิเชียร** ซึ่งในเวลานั้นดำรงตำแหน่งเป็นผู้พิพากษาศาลฎีกาขึ้นเป็นนายกรัฐมนตรี แต่ความวุ่นวายก็ไม่สิ้นสุดอีกเมื่อรัฐบาลเผชิญกับปัญหาทัพบกมากมายโดยเฉพาะปัญหาเก่าที่ค้างคาเรื่องของการเมืองกองกั้น และความขัดแย้งในหมู่ทหารด้วยกันเอง จนในที่สุดก็เกิดเหตุการณ์ความพยายามยึดอำนาจอีกครั้ง ในเดือนมีนาคม ค.ศ. ๑๙๗๗ (พ.ศ. ๒๕๒๐) ซึ่งสาเหตุน่าจะมาจากปัญหาภายในกองทัพโดยตรงมากกว่า กลุ่มก่อการดังกล่าวมีแกนนำคือ **พลเอกฉัตร หิรัญศิริ** แต่ความพยายามไม่ประสบผลสำเร็จ กลุ่มก่อการทั้งหมดจึงถูกจับกุมและถูกตั้งข้อหาบกฏ

ภายหลังเหตุการณ์กับกบฏดังกล่าวผ่านไป ๗ เดือน พลเรือเอกสัจด์ ชะลออยู่ ก็ก่อรัฐประหารยึดอำนาจรัฐบาลอีกครั้งในเดือนตุลาคม ค.ศ. ๑๙๗๗ (พ.ศ. ๒๕๒๐) โดยตั้ง **พลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์** ที่เวลานั้นดำรงตำแหน่งเลขาธิการสภาที่ปรึกษานายกรัฐมนตรี ของ นายธานินทร์ กรัยวิเชียร ขึ้นเป็นนายกรัฐมนตรี และถึงแม้จะมีการเลือกตั้งขึ้นในเดือนเมษายน ค.ศ. ๑๙๗๙ (พ.ศ. ๒๕๒๒) แล้วก็ตาม แต่พรรคการเมืองเสียงข้างมากพรรคต่างๆไม่สามารถจะตกลงกันได้ จึงเชิญ พลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ กลับมาดำรงตำแหน่งต่อ จนเมื่อ พลเอกเกรียงศักดิ์ ลาออกจากตำแหน่งในเดือนมีนาคม ค.ศ. ๑๙๘๐ (พ.ศ. ๒๕๒๓) ตำแหน่งนายก

รัฐมนตรีก็สืบทอดแก่ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ซึ่งเวลานั้นมีตำแหน่งเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมและผู้บัญชาการทหารบก ในคณะรัฐบาลของ พลเอกเกรียงศักดิ์ ซึ่ง พลเอกเปรม นั้นดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีเป็นเวลานานถึง ๘ ปี นับจากปี ค.ศ. ๑๙๘๐ (พ.ศ. ๒๕๒๓) จนถึงปี ค.ศ. ๑๙๘๘ (พ.ศ. ๒๕๓๑) แต่หลังจาก พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ขึ้นเป็นนายกรัฐมนตรีได้เพียง ๑ ปี ในเดือนเมษายน ค.ศ. ๑๙๘๑ (พ.ศ. ๒๕๒๔) ก็เกิดเหตุการณ์กบฏขึ้นอีกครั้ง ซึ่งกลุ่มก่อการนี้มีนายทหารยศพันเอกทั้งหมดร่วมกันวางแผนยึดอำนาจรัฐบาล จึงเรียกเหตุการณ์นี้ว่า **กบฏยังเติร์ก** ที่หมายถึงกบฏกลุ่มนายทหารหนุ่ม เนื่องจากไม่ประสบความสำเร็จ กระทั่งในเดือนกันยายน ค.ศ. ๑๙๘๕ (พ.ศ. ๒๕๒๘) ก็เกิดเหตุการณ์กบฏขึ้นมาอีกครั้ง โดยกลุ่มก่อการก็คือกลุ่มอดีตนายทหารซึ่งก่อเหตุขึ้นเมื่อครั้งก่อน และหลบหนีไปได้ ได้ร่วมกับกลุ่มนายทหารนอกราชการกลุ่มหนึ่ง พยายามยึดอำนาจรัฐบาล พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ อีกครั้ง แต่ก็ไม่ประสบความสำเร็จอีกเช่นกัน เหตุการณ์ดังกล่าวนี้จึงถูกเรียกว่า **กบฏนายทหารนอกราชการ**

นับตั้งแต่ปี ค.ศ. ๑๙๘๕ (พ.ศ. ๒๕๒๘) จนถึงปัจจุบัน ก็ยังคงเกิดการก่อรัฐประหารขึ้นมาอย่างไม่หยุดหย่อนอีกหลายครั้ง เช่นเหตุการณ์การรัฐประหารในปี ค.ศ. ๑๙๙๑ (พ.ศ. ๒๕๓๔) ซึ่งกระทำโดย **คณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ** ที่มี พลเอกสุนทร คงสมพงษ์ เป็นผู้นำ การก่อรัฐประหารในปี ค.ศ. ๒๐๐๖ (พ.ศ. ๒๕๔๙) ซึ่งกระทำโดย **คณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ** ที่มี พลเอกสนธิ บุญยรัตกลิน เป็นผู้นำ และรัฐประหารในปี ค.ศ. ๒๐๑๔ (พ.ศ. ๒๕๕๗) ซึ่งกระทำโดย **คณะรักษาความสงบแห่งชาติ** โดยมี พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นผู้นำ นอกจากนี้ยังมีเหตุการณ์ความวุ่นวายทางการเมืองจนมีการชุมนุมและการบาดเจ็บล้มตายที่สำคัญอีกหลายเหตุการณ์ เช่น เหตุการณ์ในปี ค.ศ. ๑๙๙๒ (พ.ศ. ๒๕๓๕) ที่มักเรียกกันว่า **พฤษภาทมิฬ** เหตุการณ์

ชุมนุมปี ค.ศ. ๒๐๐๕ (พ.ศ. ๒๕๔๘) หรือการชุมนุมของ **กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย** เหตุการณ์ชุมนุมในปี ค.ศ. ๒๐๑๐ (พ.ศ. ๒๕๕๓) หรือการชุมนุมของ **แนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ** และเหตุการณ์ชุมนุมในปี ค.ศ. ๒๐๑๓ (พ.ศ. ๒๕๕๖) ที่เป็นการชุมนุมของกลุ่ม **กปปส.** หรือมีชื่อเต็มว่า **คณะกรรมการประชาชนเพื่อการเปลี่ยนแปลงปฏิรูปประเทศไทยให้เป็นประชาธิปไตยสมบูรณ์ แบบอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข** ภาพรวมของเหตุการณ์ก่อรัฐประหาร การกบฏ หรือการชุมนุมทางการเมืองต่างๆ เหล่านี้ได้สะท้อนให้เห็นได้อย่างชัดเจนถึงเสถียรภาพทางการเมืองและการปกครองของประเทศไทยนับตั้งแต่เกิดการปฏิวัติเปลี่ยนแปลงการปกครองในปี ค.ศ. ๑๙๓๒ (พ.ศ. ๒๔๗๕) เป็นต้นมาว่า ประเทศไทยก็ยังคงย่ำเท้าอยู่กับที่ โดยสามารถจะเดินหน้าไปได้เพียงแค่ว่าก้าวสั้นๆ ทีละก้าวๆ แล้วก็ต้องกลับมายืนอยู่ตรงจุดเดิมอย่างไม่จบสิ้น สิ่งต่างๆ เหล่านี้ทำให้เห็นถึงคุณภาพของระบบการเมืองของประเทศไทยที่ยังไม่ได้เดินก้าวหน้าไปถึงจุดที่ตั้งความหวังเอาไว้แต่แรก ตั้งแต่มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองโดย **คณะราษฎร** ตั้งแต่เมื่อ ๘๙ ปีที่แล้วแต่อย่างใด และก็คงยังจะเดินวนกลับมาเช่นนี้ในวังวนของความไม่ยอมและไม่รู้จักพอที่ไม่สิ้นสุด หากยังคงมีการปฏิรูปและพัฒนาระบบการเมืองของประเทศไปเพียงแค่เปลือกนอกดังที่เคยเกิดขึ้นครั้งแล้วครั้งเล่า เราก็คงจะต้องเผชิญกับชะตากรรมของ **“วงจรอุบาทว์”** ที่มักเรียกกันเช่นนั้นอย่างไม่วันจบสิ้น

People's Republic of China

ประเทศที่มีความยิ่งใหญ่ไพศาลมานานกว่า ๒ พันปี
แต่พอถึงช่วงก่อนคริสต์ศตวรรษที่ ๒๐
ก็ต้องถูกชาติต่างๆทั้งจากตะวันตกและเอเชียด้วยกัน
หมายที่จะเข้ามายึดครองเพราะความยิ่งใหญ่ของมันเอง
จนประเทศนี้ต้องถูกเฉือนเนื้อไปเป็นชิ้นๆ
แต่ก็กลับมายิ่งใหญ่กลายเป็นมหาอำนาจในปัจจุบันได้
ก็ด้วยความยิ่งใหญ่ไพศาลของประเทศนี้

จีน

ป ระเทศจีนเป็นประเทศที่มีประวัติศาสตร์ยาวนานหลายพันปี และยังนับเป็นประเทศที่เก่าแก่โบราณที่สุดในเอเชียและในโลกประเทศหนึ่งอีกด้วย แต่ประวัติศาสตร์โบราณนานนับพันปีของจีนนั้นได้เข้าสู่จุดเปลี่ยนแปลงอย่างชนิดพลิกแผ่นดินอย่างแท้จริงมาตั้งแต่เริ่มเข้าสู่คริสต์ศตวรรษที่ ๒๐ เป็นต้นมานี้เอง เมื่อประเทศจีนเกิดการปฏิวัติครั้งใหญ่จนทำให้ระบอบกษัตริย์และราชวงศ์ที่สืบทอดกันมาเป็นเวลานานหลายพันปีของจีนต้องสิ้นสุดลงในสมัยราชวงศ์สุดท้ายคือ **ราชวงศ์ ชิง (Qing Dynasty)** แต่โดยที่จริงแล้วชาวจีน หรือที่มักจะเรียกตัวเองว่า **ชาวฮั่น (Han)** ส่วนใหญ่ไม่ถือว่าราชวงศ์ ชิง เป็นชาวจีนแต่อย่างใด เนื่องจากราชวงศ์ ชิง มีเชื้อสาย **แมนจู (Manchu)** ซึ่งเป็นชนเผ่าหนึ่งที่มีถิ่นฐานเดิมอยู่ในแมนจูเรีย หรือบริเวณมณฑลจี๋หลิน และเฮยหลงเจียง ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของจีนอยู่ติดกับเกาหลีเหนือ และรัสเซีย ซึ่งถือเป็น

พลิกแผ่นดิน

ดินแดนนอกเขตภาคกลางของจีนหรือนอกเขตกำแพงเมืองจีน ซึ่งถือเป็นเขตแดนของชาวจีนแต่โบราณ เช่นเดียวกับชาว *มองโกล (Mongol)* ที่ในช่วงเวลาหนึ่งก็เคยเข้ามายึดครองประเทศจีนและตั้ง *ราชวงศ์ หยวน (Yuan Dynasty)* ขึ้น ซึ่งชาวจีนก็ถือว่าเป็นคนต่างชาติต่างถิ่นเช่นกัน ทั้งชาวมองโกล และชาวแมนจู จึงถูกชาวจีนเกลียดชังเหมือนกัน แต่คนต่างชาติเหล่านี้ก็เข้ามายึดครองแผ่นดินจีนโดยสมบูรณ์และตั้งตนเป็นกษัตริย์ปกครองประเทศจีนอยู่เป็นเวลานาน ขณะที่ชาวจีนก็คอยคิดหาโอกาสจะโค่นล้มราชวงศ์ต่างชาติเหล่านั้นเพื่อขับไล่ออกไปจากแผ่นดินของพวกเขาให้ได้ตลอดมา ซึ่งในที่สุดชาวจีนก็ขับไล่ชาว มองโกล ไปได้สำเร็จ แล้วก่อตั้ง *ราชวงศ์ หมิง (Ming Dynasty)* ที่ถือเป็นราชวงศ์ชาวจีนขึ้น แต่ต่อมาชาว แมนจู ก็สามารถโค่นล้มราชวงศ์ หมิง และเข้ามายึดครองจีนไปอีกจนได้ กระทั่งเมื่อชาว แมนจู ถูกโค่นล้มลงจนสำเร็จโดยชาวจีนอีกครั้ง แต่ครั้งหลังนี้เหตุการณ์โลกเปลี่ยนแปลงไปอย่างมากและสถานการณ์ของประเทศจีนในช่วงเวลานั้นก็ไม่เอื้ออำนวยที่จะให้คงระบอบราชวงศ์เอาไว้อีกต่อไป เนื่องจากอิทธิพลของชาติตะวันตกต่างๆ ได้เข้ามากดดันให้ชาวจีนต้องปรับเปลี่ยนตัวเองให้ทันสมัย เพื่อจะต่อสู้กับแรงบีบคั้นของอิทธิพลชาวตะวันตกเหล่านั้นให้ได้ และแทนที่จะมีการตั้งราชวงศ์ขึ้นใหม่เพื่อสานต่อระบอบการปกครอง ชาวจีนที่ลุกขึ้นโค่นล้มอำนาจของราชวงศ์ ซึ่ง จนสำเร็จ จึงเปลี่ยนระบอบการปกครองตามอย่างตะวันตก นำประเทศเข้าสู่การปกครองแบบประชาธิปไตยโดยใช้รูปแบบสาธารณรัฐแทน ระบอบกษัตริย์และราชวงศ์จีนซึ่งสืบทอดมาอย่างยาวนานหลายพันปีจึงสิ้นสุดลงที่ราชวงศ์ ซึ่ง นั่นเอง

ตามประวัติศาสตร์จีนโดยทั่วไประบุว่าประเทศจีนเริ่มต้นยุคสมัยราชวงศ์ขึ้นเมื่อประมาณ ๒,๐๐๐ ถึง ๑,๖๐๐ ปีก่อนคริสต์ศักราช โดยมีราชวงศ์แรกก็คือ *ราชวงศ์ เซี่ย (Xia Dynasty)* มีเมืองหลวงอยู่ที่เมือง *หยางเฉิง (Yangcheng)* ตั้งอยู่ตรงบริเวณทิศใต้ของแม่น้ำหวงเหอ หรือ

กำแพงเมืองจีน สัญลักษณ์แห่งความยิ่งใหญ่ตั้งแต่สมัยโบราณของประเทศจีน

แม่น้ำเหลือง ระหว่างเมืองเจิ้งโจว กับเมืองลั่วหยาง ในมณฑลเหอหนาน ปัจจุบัน ที่ถือเป็นจุดเริ่มต้นของราชวงศ์จีน และอารยธรรมจีนที่สืบทอดต่อกันมาอีกนานนับหลายพันปี จากนั้นจึงสืบทอดสู่ราชวงศ์ที่ ๒ ก็คือ **ราชวงศ์ ชัง (Shang Dynasty)** ซึ่งมีอายุอยู่ในช่วงเมื่อ ๑,๖๐๐ ถึง ๑,๐๔๖ ปีก่อนคริสต์ศักราช มีเมืองหลวงอยู่ที่เมือง **หยิน (Yin)** ซึ่งตั้งอยู่ที่เมืองอันหยาง มณฑลเหอหนานในปัจจุบัน และสืบทอดถึงราชวงศ์ที่ ๓ คือ **ราชวงศ์ โจว (Zhou Dynasty)** ซึ่งนับเป็นจุดเริ่มต้นของการเกิดระบบการปกครองแบบแว่นแคว้นเป็นครั้งแรก ที่ต่อมาเกิดความขัดแย้งกันขึ้นจนกลายเป็นช่วงเวลาซึ่งเรียกว่า **สงครามระหว่างแคว้น (Warring States)** ยุคสมัยราชวงศ์โจว นี้อยู่ในช่วงระหว่างปี ๑๐๔๖ จนถึง ๒๕๖ ปีก่อนคริสต์ศักราช มีเมืองหลวงตั้งอยู่ที่เมืองลั่วหยาง และเจิ้งโจว ยุคสงครามระหว่างแคว้นเกิดขึ้นในสมัยราชวงศ์โจว โดยเริ่มต้นขึ้นจาก

ความขัดแย้งระหว่างแคว้นต่างๆนับตั้งแต่ปี ๗๗๑ ถึงปี ๒๒๑ ก่อนคริสต์ศักราช ซึ่งทำให้ราชวงศ์โจว ต้องล่มสลายลง และเกิดยุคสมัย **ราชวงศ์ฉิน (Qin Dynasty)** ขึ้น ที่แคว้น ฉิน สามารถต่อสู้เอาชนะแคว้นต่างๆทั้งหมดได้ และรวบรวมแคว้นที่แตกแยกให้อยู่ภายใต้อำนาจ **อาณาจักรฉิน (Qin Kingdom)** แล้วเจ้าแคว้น ฉิน จึงสถาปนาตนขึ้นเป็นกษัตริย์พระนามว่า **ฉินสื่อหวงตี้ (Qin Shi Huangdi)** หรือที่มักจะเรียกกันว่า **จิ้นซีฮ่องเต้** แต่นักวิชาการตะวันตกมักจัดอาณาจักร ฉิน เป็น **จักรวรรดิ (Empire)** ตามนิยามในการขยายอำนาจครอบคลุมแคว้นและอาณาจักรต่างๆ จึงเข้าข่ายการเป็นจักรวรรดิ โดยให้ **ฉินสื่อหวงตี้** เป็น **จักรพรรดิ (Emperor)** หรือผู้ปกครองจักรวรรดิ และเนื่องจากอาณาจักร ฉิน เป็นผู้สามารถรวบรวมแคว้นต่างๆเข้ามาเป็นหนึ่งเดียวกันได้สำเร็จ จึงมักเรียกพระองค์ว่า **“จักรพรรดิพระองค์แรก (The First Emperor)”** แต่ถึงแม้อาณาจักร ฉิน จะเป็นผู้รวบรวมแคว้นต่างๆจนมีอำนาจเหนือแคว้นทั้งหมด แต่ก็มีอายุเพียงสั้นๆแค่ ๑๕ ปี และมีกษัตริย์สืบทอดบัลลังก์ต่อกันเพียง ๓ พระองค์จึงได้ล่มสลายลงในปี ๒๐๖ ก่อนคริสต์ศักราช และแตกออกเป็นแคว้นต่างๆถึง ๑๘ แคว้น หรือ ๑๘ อาณาจักร สู้รบกันอีกครั้ง ก่อนจะมีผู้ชนะและสถาปนา **ราชวงศ์ฮั่น (Han Dynasty)** ขึ้นในปี ๒๐๒ ก่อนคริสต์ศักราช จนถึงช่วงปลายสมัยราชวงศ์ ฮั่น ก็เกิดความวุ่นวายจากการสร้างอำนาจของแคว้นต่างๆ ทำให้เกิดเหตุการณ์สงครามระหว่างแคว้นขึ้นอีกจนทำให้ราชวงศ์ ฮั่น ล่มสลายลง และเกิดยุคสมัยที่เรียกว่า **สามก๊ก** หรือ **สามอาณาจักร (Three Kingdoms)** ที่ได้มีการสถาปนาอาณาจักรอิสระขึ้น ๓ แห่ง แบ่งแยกเขตแดนออกเป็น ๓ ส่วน คือ อาณาจักร **เว่ย (Wei)** อาณาจักร **งู๋ (Shu)** และ อาณาจักร **อู๋ (Wu)** ยุคสมัยนี้เริ่มต้นตั้งแต่ปี ค.ศ. ๒๒๐ จนถึง ค.ศ. ๒๘๐ ที่อาณาจักร อู๋ ซึ่งเป็นอาณาจักรสุดท้ายได้ถูกราชวงศ์ใหม่ปราบลง คือ **ราชวงศ์จิ้น (Jin Dynasty)** ที่เริ่มก่อตั้งราชวงศ์ขึ้นในปี ค.ศ. ๒๖๖

ราชวงศ์ จิ้น มีอำนาจสืบไปจนกระทั่งถึงปี ค.ศ. ๔๒๐ ก็เกิดการแบ่งแยกอำนาจกันระหว่างแคว้นต่างๆอีกครั้งจนกลายเป็นศูนย์อำนาจ **ราชวงศ์เหนือ ราชวงศ์ใต้ (Northern and Southern Dynasties)** ขึ้น ยุคสมัยนี้เริ่มตั้งแต่ปี ค.ศ. ๔๒๐ จนถึงปี ค.ศ. ๕๘๙ จึงเกิด **ราชวงศ์ สุย (Sui Dynasty)** ที่รวบรวมแผ่นดินกลับมาเป็นปึกแผ่นอีกครั้ง สมัยราชวงศ์ สุย นี้มีอายุนับจากปี ค.ศ. ๕๘๙ ไปจนถึงปี ๖๑๙ จึงได้หมดสิ้นอำนาจลง จากนั้น **ราชวงศ์ ถัง (Tang Dynasty)** ก็ขึ้นครองอำนาจต่อนับจากปี ค.ศ. ๖๑๙ ไปจนถึงปี ค.ศ. ๙๐๗ ก็แตกออกไปเป็นอาณาจักรเป็นแคว้นที่ยึดครองอำนาจอยู่ตามภูมิภาคต่างๆ โดยเรียกช่วงเวลานี้ว่า **ห้าราชวงศ์ สิบแคว้น (Five Dynasties and Ten Kingdoms)** นับจากปี ค.ศ. ๙๐๗ ไปจนถึงปี ค.ศ. ๙๗๙ โดยมี **ราชวงศ์ เหลียว (Liao Dynasty)** ซึ่งเป็นชาว **ชิตัน (Qidan)** ที่ชาวจีนถือเป็นชาวต่างชาติซึ่งเป็นชนเผ่าเร่ร่อนมาก่อน และมาปักหลักตั้งถิ่นฐานอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของจีนจากแมนจูเรียไปจนจรดมองโกเลียใน นับเป็นชาวต่างชาติกลุ่มแรกที่พยายามแผ่อำนาจเข้ามายึดครองประเทศจีน จึงเกิดการสู้รบกับอาณาจักรและแคว้นต่างๆของจีนในช่วงเวลานั้นด้วย เมื่อถึงช่วงปลายสมัย ห้าราชวงศ์ สิบแคว้น ก็เกิด **ราชวงศ์ ซ่ง (Song Dynasty)** ขึ้นมาเป็นผู้รวบรวมอาณาจักรจีนให้กลับมาเป็นปึกแผ่นเดียวกันอีกครั้ง ยุคสมัยราชวงศ์ ซ่ง นั้นนับจากปีก่อนตั้งราชวงศ์ในปี ๙๖๐ ไปจนถึงปี ค.ศ. ๑๒๗๙ จึงสิ้นสุดลง และในช่วงกลางของราชวงศ์นี้อาณาจักรได้ถูกแบ่งแยกอีกครั้งเป็น **อาณาจักร ซีเซี่ย (Xi Xia)** หรือ **เซี่ย ตะวันตก** ครองอำนาจอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือตั้งแต่ปี ค.ศ. ๑๐๓๘ จนถึงปี ค.ศ. ๑๒๒๗ และ **อาณาจักร จิน (Jin)** ซึ่งเป็นชนเผ่า **จurchen (Jurchen)** ที่ชาวจีนถือเป็นชนต่างชาติด้วยเช่นกัน ชนเผ่านี้ปักหลักอยู่ทางตอนเหนือตรงบริเวณแมนจูเรียจนถึงมณฑลซานซี เหอเป่ย์ และชานตง นับตั้งแต่ปี ค.ศ. ๑๑๑๕ จนถึง ค.ศ. ๑๒๓๔ เมื่ออาณาจักรเหล่านี้เข้ามายึดครอง

พลิกแผ่นดิน

เขตแดนทางตอนเหนือ ราชวงศ์ ช่ง จึงเหลือเขตอำนาจเพียงตอนใต้ นับจากฉนวนเจียงซู เหนือหนาน ส่านซี ลงมาเท่านั้น จนเมื่อชาว มองโกล ได้เริ่มแผ่อำนาจลงมายึดครองจีน อาณาจักรต่างๆรวมทั้งราชวงศ์ ช่ง ก็ถูกชาว มองโกล พิชิตจนหมดสิ้นแล้วก่อตั้ง **ราชวงศ์ หยวน** ขึ้นมาปกครองประเทศจีนทั้งหมดนับจากปี ค.ศ. ๑๒๗๑ ไปจนถึงปี ค.ศ. ๑๓๖๙ เมื่อราชวงศ์ หยวน เสื่อมอำนาจลง ก็ถูกช่วงชิงอำนาจไปโดย **ราชวงศ์ หมิง** เข้าปกครองประเทศจีนทั้งหมดแทนตั้งแต่ปี ค.ศ. ๑๓๖๘ จนถึงปี ค.ศ. ๑๖๔๔ จากนั้นราชวงศ์ หมิง ก็ถูก **ราชวงศ์ ชิง** หรือชาว แมนจู ช่วงชิงอำนาจต่อไป ราชวงศ์ ชิง นี้มีอายุนับจากปี ค.ศ. ๑๖๓๖ ไปจนถึงปี ค.ศ. ๑๙๑๒ จึงล่มสลายลงพร้อมกับการปิดฉากยุคสมัยราชวงศ์จีนที่ราชวงศ์นี้เป็นราชวงศ์สุดท้าย

สำหรับการเข้ามาแผ่อิทธิพลบนแผ่นดินจีนของชาวตะวันตกนั้น ตามหลักฐานทั่วไประบุว่าชาวตะวันตกเริ่มเดินทางเข้าไปในประเทศจีน และนำเรื่องราวความรุ่งเรืองของประเทศจีนไปเผยแพร่ให้โลกตะวันตก รู้จัก จนเริ่มมีผู้คนจากโลกตะวันตกเริ่มเดินทางเข้ามายังประเทศจีนมากขึ้นมาตั้งแต่สมัยราชวงศ์ หยวน หรือราชวงศ์ มองโกล แล้ว และบุคคลที่ทำให้โลกตะวันตกรู้จักกับประเทศจีนอย่างแพร่หลายก็คือ **มาร์โค โปโล (Marco Polo)** แต่การล่องไหลของชาวตะวันตกเข้าไปในประเทศจีนที่มีมากมายอย่างแท้จริงนั้นเริ่มขึ้นในสมัยของกษัตริย์ **เฉียนหลง (Qianlong)** แห่งราชวงศ์ ชิง เนื่องจากกษัตริย์ เฉียนหลง มีนโยบายเปิดสัมพันธ์กับชาติต่างๆโดยเฉพาะชาติตะวันตก ทำให้มีชาวตะวันตกเดินทางมายังประเทศจีนอย่างไม่ขาดสาย และความเกลียดชังชาว แมนจู ของชาวจีนก็เริ่มขยายออกไปกลายเป็นความเกลียดชังชาวตะวันตกเพิ่มขึ้นมาด้วย เนื่องจากชาวตะวันตกมักถือตัวว่าตนมีอารยธรรมที่เหนือกว่า จึงเหยียดหยามและเอารัดเอาเปรียบทั้งชาวจีน หรือแม้แต่ชาว แมนจู ก็ตาม และบ่อยครั้งที่ทำให้ชาวจีนทนไม่ได้ ต้องลุกขึ้นต่อต้านชาวตะวันตก ทำลาย

เหตุการณ์สงครามฝิ่นครั้งแรกในสมัยรัชกาลที่ ๔ เค้าหลวง แห่งราชวงศ์ ชิง

ผลประโยชน์ของพวกชาวตะวันตกสร้างความเสียหายให้แก่คนพวกนั้นเป็นจำนวนมาก เหตุการณ์โจมตีผลประโยชน์ของชาวตะวันตกครั้งใหญ่เกิดขึ้นระหว่างช่วงปี ค.ศ. ๑๘๓๙ ถึง ค.ศ. ๑๘๔๒ ในเหตุการณ์ที่เรียกว่า “สงครามฝิ่น (Opium War)” สมัยรัชกาลที่ ๔ เค้าหลวง (Daoguang) สาเหตุมาจากการที่อังกฤษได้บีบบังคับให้รัฐบาลจีนจะต้องเปิดเมืองท่าและยกเว้นภาษีการค้าให้อย่างไม่เป็นธรรม โดยเฉพาะสินค้าฝิ่นที่นำเข้ามาอมเมาชาวจีนจนติดยาจนทั่วบ้านทั่วเมือง ในที่สุดรัฐบาลจีนก็ระงับการค้าขายฝิ่น ไม่อนุญาตให้นำสินค้าประเภทนี้เข้ามาขายในประเทศจีนได้อีกต่อไป แต่พ่อค้าอังกฤษก็เพิกเฉยและนำเรือบรรทุกฝิ่นหลายลำเข้ามาจอดในอ่าวเมืองกวางโจว กำลังเตรียมที่จะขนลง รัฐบาลจึงนำเรือรบเข้าไปปิดล้อมแล้วเผาทำลายฝิ่นของชาวอังกฤษทิ้ง เรือรบอังกฤษที่คอยคุ้มเรือสินค้าอยู่จึงยิงเรือของฝ่ายจีนจมลงไปหลายลำ สงครามครั้งนั้นก็มี

พลิกแผ่นดิน

ประชาชนชาวจีนลุกขึ้นมาสนับสนุนรัฐบาลกันอย่างมากมาย ต่างเข้าไปช่วยกันทำลายฝิ่นของชาวอังกฤษอีกด้วย สงครามครั้งนั้นยุติลงโดยฝ่ายจีนปราชัย และมีการทำสนธิสัญญาสงบศึกกันที่กรุงนานกิง โดยต้องเปิดเมืองท่า 5 เมืองให้อังกฤษเข้ามาค้าขายได้โดยอิสระ ที่มี เซี่ยงไฮ้ กวางตุ้ง หนิงโป ฝูโจว และ เซี่ยเหมิน นอกจากนี้ยังต้องยินยอมยกเกาะฮ่องกงให้เป็นเขตเช่าของอังกฤษนับตั้งแต่นั้นเป็นต้นมาอีกด้วย ทั้งยังต้องชำระค่าฝิ่นที่ถูกทำลายลงไปทั้งหมดด้วยเช่นกัน เรียกได้ว่าสนธิสัญญาที่ทำขึ้นนี้ฝ่ายจีนเสียเปรียบในทุกๆด้านเลยทีเดียว

สืบเนื่องจากสงครามฝิ่นครั้งแรกที่รัฐบาลจีนต้องยอมทำสัญญาที่เสียเปรียบอังกฤษอย่างมากแล้ว การเปิดเมืองท่า 5 เมืองให้เป็นเขตการค้าเสรียังทำให้ชาวต่างชาติไม่เพียงแต่ชาวอังกฤษเท่านั้นที่เข้ามาตั้งหลักเปิดบริษัท เปิดกิจการห้างร้านของตนเองจนเต็มบ้านเต็มเมือง ยังมีชาติอื่นๆอีก เช่น ฝรั่งเศส สหรัฐอเมริกา เยอรมนี และ รัสเซีย รวมไปถึงญี่ปุ่นอีกด้วย ซึ่งต่างเข้ามาตั้งเขตการค้าของตนจนแทบจะกลายเป็นเมืองของคนต่างชาติไป โดยเฉพาะที่เซี่ยงไฮ้เมืองเดียวนั้นมีการปักเขตการค้าของแต่ละชาติแบ่งกันเป็นเขตๆจนเหมือนกับไม่ใช่เมืองของชาวจีนอีกต่อไป ซึ่งต่างฝ่ายต่างก็อ้างสิทธิสภาพนอกอาณาเขตของตนเมื่อเกิดเหตุอะไรขึ้นก็ตาม คนของตนไม่จำเป็นต้องขึ้นกับกฎหมายของท้องถิ่น แต่อยู่ในขอบเขตอำนาจของแต่ละชาติจัดการกันเอง จนกลายเป็นเขตแดนอิสระของแต่ละชาติ ทำให้ชาวจีนไม่สามารถทำอะไรคนเหล่านั้นได้ สิ่งเหล่านี้ทำให้ประชาชนชาวจีนต่างไม่พอใจ และโทษไปยังรัฐบาลราชวงศ์ ชิง ว่า เป็นต้นเหตุทำให้ชาวต่างชาติเข้ามาถืออำนาจบาตรใหญ่บนแผ่นดินของพวกเขา จนเกิดการต่อต้านรัฐบาลที่หนักหน่วงขึ้นมาเรื่อยๆ การต่อต้านรัฐบาลครั้งใหญ่เกิดขึ้นในปี ค.ศ. ๑๘๕๐ ในสมัยของกษัตริย์ เสียนเฟิง (Xianfeng) จนเกิดเหตุการณ์ซึ่งเรียกว่า *“กบฏ ไท่ผิง (Taiping Rebellion)”* ขึ้น กลุ่มกบฏมีหัวหน้าชื่อ หง ชิวฉวน (Hong Xiuquan)

ซึ่งเป็นผู้นับถือศาสนาคริสต์ และอ้างตัวว่าเป็น **พระเมสสิยาห์ (Messiah)** มาไถ่บาปให้แก่ชาวจีน โดยโจมตีรัฐบาลราชวงศ์ ชิง ว่าขาดความเข้มแข็งที่จะเอาชนะพวกชาวตะวันตกได้ จนทำให้ชาวจีนจำต้องตกเป็นเบี้ยล่างของพวกตะวันตกรำไป ซึ่งก็มีมวลชนหลงเชื่อและติดตามเขานับเป็นจำนวนมาก และเมื่อมีกำลังมากขึ้นเรื่อยๆ ก็สามารถจะก่อตั้งขึ้นเป็นกองทัพประชาชนกระจายกำลังออกไปตามมณฑลต่างๆ ได้หลายมณฑล จากนั้นจึงบุกเข้าโจมตีฝ่ายรัฐบาลในหลายๆ เมืองจนสามารถจะยึดครองเขตแดนต่างๆ ได้สำเร็จ แล้ว หง ชิวฉวน ก็ตั้งรัฐอิสระของพวกตนขึ้นมาเรียกว่า **อาณาจักรสวรรค์ ไทผิง (Taiping Heavenly Kingdom)** หรือ **ไทผิง เทียนกว๋อ (Taiping Tianguo)** มีเมืองหลวงตั้งอยู่ที่เมืองเทียนจิง ซึ่งปัจจุบันนี้ก็คือเมืองนานกิง การก่อกบฏครั้งนั้นกินระยะเวลายาวนานตั้งแต่ปี ค.ศ. ๑๘๕๐ ไปจนกระทั่งถึงปี ค.ศ. ๑๘๖๔ กลุ่ม ไทผิงนี้ไม่เพียงแต่ต่อต้านรัฐบาลราชวงศ์ ชิง เท่านั้น ยังต่อต้านชาวตะวันตกอีกด้วย โดยเฉพาะกับชาวอังกฤษที่เข้ามาแผ่อิทธิพลครอบงำชาวจีน จนมีการบุกเข้าทำลายผลประโยชน์ของชาวตะวันตกไปมากมายหลายแห่ง ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ชาติตะวันตก โดยเฉพาะชาวอังกฤษ และฝรั่งเศส จึงได้นำกำลังทหารของตนเข้ามาปราบปรามด้วย และด้วยอาวุธที่ทันสมัยกว่า จึงสามารถจะสยบกองทัพของฝ่าย ไทผิง เทียนกว๋อ ลงจนราบคาบในปี ค.ศ. ๑๘๖๔ เหตุการณ์ก่อกบฏของกลุ่ม ไทผิง เทียนกว๋อ ครั้งนี้นับเป็นสงครามกลางเมืองที่นองเลือดที่สุดครั้งหนึ่งในประวัติศาสตร์จีนเลยทีเดียว โดยเชื่อว่ามีผู้คนบาดเจ็บล้มตายลงในสงครามครั้งนั้นมากถึง ๒๐ ล้านคนหรือมากกว่านั้น

นอกจากสงครามผืนครั้งแรกแล้ว ยังเกิดสงครามผืนครั้งที่สองขึ้นอีกในปี ค.ศ. ๑๘๕๖ ถึงปี ค.ศ. ๑๘๖๐ สงครามผืนครั้งที่สองนี้ไม่ได้เกิดขึ้นระหว่างรัฐบาลราชวงศ์ ชิง กับอังกฤษเท่านั้น แต่ยังมีชาวตะวันตกอีก ๒ ชาติ คือ ฝรั่งเศส และ สหรัฐอเมริกา เข้ามาร่วมสนับสนุนฝ่ายอังกฤษ

พลิกแผ่นดิน

อีกด้วย เหตุปะทุของสงครามไม่ได้เกี่ยวข้องกับเรื่องของฝิ่นโดยตรง แต่มาจากความต้องการของชาวตะวันตกชาติต่างๆ ที่พยายามจะเข้ามาแผ่อิทธิพลของตนโดยอาศัยเรื่องของฝิ่นมาเป็นข้ออ้างเท่านั้น โดยหลังจากที่อังกฤษมีชัยในสงครามฝิ่นครั้งแรกและได้เกาะฮ่องกงไปครองแล้ว แต่อังกฤษยังคงพยายามกดดันให้รัฐบาลจีนยินยอมเปิดการค้าฝิ่นอย่างอิสระอีกครั้ง แต่ฝ่ายจีนก็ยังคงบ่ายเบี่ยงมาโดยตลอด และมีการกวัดขั่นเรื่องนี้อย่างเข้มงวด จนในปี ค.ศ. ๑๘๔๗ อังกฤษได้คิดจะขยายขอบเขตอิทธิพลของตนจากเกาะฮ่องกงเข้าไปในแผ่นดินจีนอีก โดยเฉพาะในเขตกวางตุ้ง จึงนำกองเรือเข้าไปตามแม่น้ำจูเจียง เพื่อที่จะสำรวจร่องน้ำ ซึ่งปกติรัฐบาลจีนจะไม่ให้เรือของชาวต่างชาติล้ำเข้าไปในลำน้ำเพราะเกรงว่าจะมีการลักลอบนำฝิ่นเข้าไป ทหารจีนจึงเปิดฉากยิงใส่เรือของอังกฤษก่อนเพื่อที่จะขับไล่ให้ถอยกลับออกไป ซึ่งอังกฤษขัดเคืองทางการเงินมาตั้งแต่กรณีนั้นแล้ว สำหรับเหตุปะทุของสงครามฝิ่นครั้งที่สองนั้นเกิดขึ้นในปี ค.ศ. ๑๘๕๖ เมื่อเจ้าหน้าที่ฝ่ายจีนของมณฑลกวางตุ้งได้เข้าตรวจเรือสินค้าของอังกฤษลำหนึ่งชื่อว่า **แอร์โรว์ (Arrow)** เนื่องจากสงสัยว่าเรือดังกล่าวเป็นเรือโจรสลัดและจับกุมลูกเรือชาวจีนบนเรือไป ทำให้ทางฝ่ายอังกฤษไม่พอใจเป็นอย่างมาก โดยเรื่องนี้เป็นความเข้าใจผิดของทางฝ่ายจีนเอง เพราะเรือลำดังกล่าวนี้แม้จะเคยเป็นเรือของโจรสลัดจริง แต่ภายหลังก็ได้ขายให้กับพ่อค้าอังกฤษรายหนึ่งไปแล้ว ความเข้าใจผิดครั้งนั้นจึงกลายเป็นชนวนสงคราม เมื่อฝ่ายอังกฤษยื่นคำขาดให้จีนปล่อยตัวลูกเรือทั้งหมดและต้องขอโทษทางอังกฤษด้วย แต่ฝ่ายจีนนั้นยอมปล่อยตัวลูกเรือกลับมาเพียงไม่กี่คนและไม่ยอมขอโทษ อังกฤษจึงส่งเรือรบเข้าโจมตีป้อมของฝ่ายจีนที่เมืองกวางตุ้ง แล้วยิงปืนใหญ่เข้าใส่บ้านเรือนของชาวจีนจนเสียหายเป็นจำนวนมาก เหตุการณ์ดังกล่าวทำให้ฝ่ายฝรั่งเศสได้ฉวยโอกาสเข้ามาผสมโรง โดยได้ส่งเรือรบของตนเข้ามาสนับสนุนฝ่ายอังกฤษด้วย สงครามดำเนินไปเป็นช่วงๆ จนถึงปี ค.ศ. ๑๘๕๘ จึงมีการ

เจรจาสงบศึกกันที่เมืองเทียนสิน โดยได้ทำสนธิสัญญาขึ้นอีกฉบับหนึ่งที่ฝ่ายจีนเป็นฝ่ายสูญเสียอย่างมากมายอีกครั้ง

สนธิสัญญาเทียนสินฉบับดังกล่าวทำให้จีนต้องเสียเปรียบมากขึ้นไปอีก เพราะต้องยอมเปิดเมืองท่าเพิ่มขึ้นอีก ๑๐ แห่ง และต้องให้ชาวตะวันตก ๔ ชาติ คือ อังกฤษ ฝรั่งเศส สหรัฐอเมริกา และ รัสเซีย เข้ามาตั้งสถานกงสุลในกรุงปักกิ่ง โดยต้องเปิดให้เรือสินค้าต่างชาติเดินทางเข้าไปในแม่น้ำแยงซี ได้อย่างอิสระอีกด้วย แต่ถึงจีนจะยอมถอยเช่นนี้ ชาติตะวันตกต่างๆก็ยังไม่พอใจอีก และพยายามกดดันจีนต่างนานาเพื่อให้ยอมตามเงื่อนไขอื่นๆมากขึ้นเรื่อยๆ จนเกิดการปะทะกันขึ้นตามที่ต่างๆ ครั้งแล้วครั้งเล่า และฝ่ายจีนก็จำต้องยอมถอยไปเรื่อยๆ โดยทำข้อตกลงและสนธิสัญญาฉบับแล้วฉบับเล่าที่เป็นเสมือนการฉีกเนื้อตัวเองออกไปให้ต่างชาติทีละชิ้นๆ จนกระทั่งในปี ค.ศ. ๑๘๕๙ ก็เกิดสงครามใหญ่ขึ้นอีก เมื่ออังกฤษกับฝรั่งเศสพยายามกดดันจีนเพื่อขอแก้สนธิสัญญาให้พวกตนได้ผลประโยชน์เพิ่มขึ้นอีก โดยอาศัยเหตุการณ์ซึ่งทูตอังกฤษกับทูตฝรั่งเศสคนใหม่จะเดินทางไปรับหน้าที่ที่กรุงปักกิ่ง ซึ่งทั้ง ๒ ชาติได้ส่งเรือรบและกำลังทหารคุ้มกันเข้าไปอย่างเต็มกำลัง พอขบวนเรือรบไปถึง **ป้อม ต้ากู่ (Tagu Fort)** ซึ่งตั้งอยู่ตรงปากแม่น้ำไห่เหอ เมืองเทียนสิน ซึ่งเป็นเส้นทางไปสู่ปักกิ่ง พอฝ่ายจีนเห็นกองเรือรบต่างชาติระดมกันมาเป็นจำนวนมากเช่นนี้จึงไม่ยอมให้เข้าสู่แม่น้ำได้ อนุญาตเพียงทูตอังกฤษและทูตฝรั่งเศสกับทหารติดตามจำนวนหนึ่งเท่านั้น จึงทำให้ฝ่ายอังกฤษกับฝรั่งเศสไม่พอใจ และระดมยิงปืนใหญ่เข้าใส่ป้อม แต่ฝ่ายจีนก็ได้กลับอย่างแข็งขันจนสามารถย่นฝ่ายอังกฤษกับฝรั่งเศสเอาไว้ได้และต้องถอนกำลังกลับ จนกระทั่งปี ค.ศ. ๑๙๖๐ อังกฤษกับฝรั่งเศสได้ส่งกองเรือรบกลับมาโจมตีป้อม ต้ากู่ อีกครั้ง ซึ่งในครั้งนี้นี้ส่งกองเรือและกำลังทหารมากกว่าเดิมหลายเท่าเพื่อหมายที่จะบุกเข้าตีจนถึงกรุงปักกิ่งให้ได้ และสามารถยึดป้อมต้ากู่กับเมืองเทียนสินได้สำเร็จ พอข่าวที่กองทัพอังกฤษ

กับฝรั่งเศสสามารถยึดเมืองเทียนสินสำเร็จไปถึงปักกิ่ง กษัตริย์ เสียนเฟิง จึงรีบส่งทูตไปเทียนสินเพื่อขอเจรจา แต่ก็เจรจาไม่สำเร็จ เพราะอังกฤษ กับฝรั่งเศสไม่คิดจะเจรจาอยู่แล้ว เป้าหมายครั้งนี้อยู่ที่กรุงปักกิ่ง เพื่อจะ กดดันให้จีนยอมแก้ไขสนธิสัญญานานกิงตามที่พวกตนต้องการ และใน ขณะเดียวกันก็เกิดเหตุการณ์ที่ แฮร์รี พาร์เคส (Harry Parkes) กงสุล อังกฤษประจำวางตุ้งกับคณะทูตซึ่งเดินทางไปปักกิ่ง ต้ากู ถูกทหารจีน จับกุมระหว่างทางและถูกส่งตัวไปยังกรุงปักกิ่งเพื่อใช้เป็นเครื่องต่อรอง แต่เรื่องนี้กลับทำให้อังกฤษเกิดความชอบธรรมในการบุกเข้าโจมตีปักกิ่ง ได้สะดวกขึ้นอีกเท่านั้น พอกองทัพอังกฤษกับฝรั่งเศสยกมาถึงกรุงปักกิ่ง กษัตริย์ เสียนเฟิง ได้หลบหนีไปซ่อนตัวอยู่ในพระราชวังฤดูร้อนแล้ว แต่ พวกอังกฤษกับฝรั่งเศสก็ตามไปจนได้ ซึ่งกษัตริย์ เสียนเฟิง ก็หลบหนีต่อ ไปได้อีก ทำให้พวกอังกฤษกับฝรั่งเศสโกรธแค้นมาก จึงสั่งปล้นทรัพย์สิน ของมีค่าในพระราชวังลงไปจนหมดสิ้นแล้วจัดการเผาทำลายพระราชวัง ฤดูร้อนจนราบคาบ ซึ่งต่อมาภายหลังกษัตริย์ เสียนเฟิง ก็จำต้องขอสงบ ศึกและยินยอมแก้ไขสนธิสัญญาที่กรุงปักกิ่งในเดือนตุลาคม ค.ศ. ๑๘๖๐ โดยต้องเปิดเมืองท่าเสรีขึ้นมาอีกแห่ง คือเมืองเทียนสิน และให้เสรีภาพ ในการนับถือศาสนาคริสต์ โดยต้องยอมให้การค้าฝิ่นเป็นสิ่งถูกกฎหมาย ในจีนอีกด้วย นอกจากนี้ยังต้องยกเขตเกาลูน บนคาบสมุทรเกาลูนให้แก่ อังกฤษด้วยเช่นกัน แล้วยังต้องจ่ายค่าปฏิกรรมสงครามให้แก่อังกฤษกับ ฝรั่งเศสอีก สงครามฝิ่นครั้งที่สองจึงได้ยุติลง

ภายหลังสงครามฝิ่นทั้งสองครั้ง รัฐบาลราชวงศ์ ชิง ก็ได้ประจักษ์ กับศักยภาพทั้งทางด้านการทหารและเทคโนโลยีของชาวตะวันตกว่า รุด หน้ามากมายเพียงใด ถ้าหากจีนไม่พัฒนาศักยภาพทั้ง ๒ ด้านนี้ให้เทียบ เทียมกับชาติตะวันตกเหล่านั้นได้ก็จะต้องเป็นเบี้ยล่างคนเหล่านั้นตลอด ไป จึงจำเป็นต้องเปิดรับสิ่งเหล่านั้นเข้ามาพัฒนาประเทศด้วย จากจุดนี้ยัง ทำให้ชาติตะวันตกอื่นๆต่างแห่แหนกันเข้ามาเสนอขายเทคโนโลยีไม่ว่า

ทางการทหาร การฝึกกำลังรบ รวมทั้งเทคโนโลยีด้านอื่นๆ กันอย่างมากมาย ซึ่งคนเหล่านั้นล้วนแต่หวังผลประโยชน์และหมายสร้างอิทธิพลลงบนแผ่นดินจีนด้วยกันทั้งสิ้น โดยมีเป้าหมายสำคัญก็คือต้องการจะได้ อย่างที่อังกฤษได้ไปจากจีนเช่นกัน แต่ในขณะเดียวกันนั้นก็ยิ่งทำให้ชาว จีนซึ่งเกลียดชังราชวงศ์ ชิง อยู่ก่อนแล้ว ก็ยิ่งเกิดความเกลียดชังมากขึ้น อีกเพราะเห็นว่ารัฐบาลราชวงศ์ ชิง กำลังเปิดประเทศให้แก่ศัตรูต่างชาติ ให้เข้ามาปล้นแผ่นดินของพวกเขาตนมากขึ้นๆ และกระแสดความไม่พอใจยิ่งทวีความรุนแรงมากขึ้นอีก หลังจากที่ถูกขัตริย์ เสียนเฟิง สิ้นพระชนม์ในปี ค.ศ. ๑๘๖๑ และพระนาง **ซือสี ไทโฮ่ว (Cixi Taihou)** หรือ **ซูสีไทเฮา** ขึ้นมากุมอำนาจการบริหารประเทศทั้งหมดไว้ในมือ เนื่องจากโอรสของ พระนาง ซูสี กับขัตริย์ เสียนเฟิง ที่มีพระนามว่า **ถงจื่อ (Tongzhi)** ซึ่ง ขึ้นมาสืบตำแหน่งขัตริย์ต่อนั้นมีพระชนม์เพียง ๕ พรรษา จึงจะต้องมี ตำแหน่งผู้สำเร็จราชการแทน ซึ่งผู้สำเร็จราชการนี้มีด้วยกัน ๓ พระองค์ คือ พระนาง **ซืออัน (Ci'an)** พระมเหสีเอกของขัตริย์ เสียนเฟิง และ พระนาง ซูสี ซึ่งเป็นพระมเหสีรอง กับ **องค์ชาย กง (Cong)** อนุชาของ ขัตริย์ เสียนเฟิง อีกพระองค์หนึ่ง แต่ขัตริย์ ถงจื่อ ก็นั่งบัลลังก์ได้ ๑๔ ปีจึงสิ้นพระชนม์ในปี ค.ศ. ๑๘๗๕ ทั้งพระนาง ซืออัน และพระนาง ซูสี ต่างไม่มีทายาทเหลืออยู่ จึงเลือกโอรสพระชนม์ ๕ พรรษาขององค์ชาย **ชุน ที่ ๑ (Chun I)** อนุชาอีกองค์ของขัตริย์ เสียนเฟิง ขึ้นเป็นขัตริย์ สืบแทน พระนามว่า **กวางซู (Guangxu)** โดยทั้ง ๓ พระองค์ก็ยังคงนั่ง เป็นผู้สำเร็จราชการตามเดิม ซึ่งพระนาง ซูสี นั้นรับขัตริย์ กวางซู เป็น โอรสบุญธรรมของพระนางอีกด้วย ทำให้พระนางมีตำแหน่ง ไทเฮา หรือ พระพันปีพระมารดาของขัตริย์ที่มีอำนาจเหนือกว่าทั้งพระนาง ซืออัน และองค์ชาย กง ไปโดยปริยาย กระทั่งในปี ค.ศ. ๑๘๘๑ พระนาง ซืออัน ก็สิ้นพระชนม์ลง และต่อมาในปี ค.ศ. ๑๘๘๘ องค์ชาย กง ก็สิ้นพระชนม์ ลงไปอีกองค์ จึงเหลือเพียงพระนาง ซูสี เท่านั้นที่มีอำนาจสูงสุดในการ

เป็นผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์แต่ผู้เดียว และความวุ่นวายต่างๆก็เริ่มขึ้นเมื่อกษัตริย์ กวางสู มีพระชนม์ครบ ๑๙ พรรษา และสามารถที่จะว่าราชการด้วยพระองค์เองโดยไม่ต้องมีตำแหน่งผู้สำเร็จราชการอีกต่อไป แต่พระนาง ซูสี กลับไม่ยอมวางมือมอบอำนาจคืนให้แก่กษัตริย์ แล้วยังคงพยายามที่จะควบคุมกษัตริย์อย่างที่เคยทำมาโดยตลอด จึงเกิดความขัดแย้งขึ้นระหว่างกษัตริย์ กวางสู กับพระนาง ซูสี ตลอดมา โดยเฉพาะเรื่องของการปกครองซึ่งทั้งสองมีแนวทางแตกต่างกันอย่างมาก ในขณะที่พระนาง ซูสี ต้องการอนุรักษ์รูปแบบเดิมไว้ทั้งหมด แต่กษัตริย์ กวางสู กลับเห็นว่าถึงเวลาที่จีนจะต้องปฏิวัติตัวเองให้เป็นไปตามยุคสมัยที่เป็นประชาธิปไตยแบบสากล ไม่ควรผูกขาดอำนาจไว้ที่ราชสำนัก และควรที่จะให้โอกาสประชาชนทั่วไปได้โอกาสในการศึกษาตามความเหมาะสม ไม่ควรผูกขาดแต่เฉพาะบุตรหลานคนชั้นสูงเท่านั้น ซึ่งที่สำคัญก็คือควรจะปฏิรูประบอบราชการและการบริหารราชสำนักเสียใหม่ เพื่อที่ไม่ให้ถูกประชาชนเกลียดชังอย่างเช่นผ่านๆมา แนวความคิดของกษัตริย์ กวางสู นี้ได้ทำให้เกิดนโยบายที่เรียกกันว่า **“แผนการปฏิรูป ๑๐๐ วัน (Hundred Days’ Reform)”** ขึ้นในปี ค.ศ. ๑๘๙๘

จุดเริ่มต้นแนวคิดการปฏิรูปของกษัตริย์ กวางสู เริ่มขึ้นจากการที่พระองค์ได้ฟังอาจารย์ผู้หนึ่งซึ่งเป็นนักคิดนักเขียนที่มีหัวก้าวหน้าชื่อ **คัง โห่ยเว่ย (Kang Youwei)** พูดถึงโลกซึ่งเปลี่ยนแปลงไปในยุโรป หากประเทศจีนไม่เปลี่ยนแปลงตามโลกไปด้วยก็จะกลายเป็นประเทศที่ล้าหลังและถูกเอารัดเอาเปรียบอยู่ร่ำไป โดยได้ยกตัวอย่างสงครามระหว่างจีนกับญี่ปุ่นในปี ค.ศ. ๑๘๙๔ ถึง ค.ศ. ๑๘๙๕ ซึ่งญี่ปุ่นในเวลานั้นได้ปรับเปลี่ยนตัวเองจนเข้มแข็งตามอย่างตะวันตกแล้ว ทั้งที่จีนเป็นประเทศซึ่งใหญ่กว่าญี่ปุ่นหลายเท่าตัว แต่กลับต้องเป็นฝ่ายที่พ่ายแพ้สงครามให้แก่ญี่ปุ่น แล้วจีนก็ยังต้องสูญเสียอิทธิพลเหนือคาบสมุทรเกาหลีรวมถึงเกาะไต้หวันให้แก่ญี่ปุ่นไปอีกด้วย ซึ่ง คัง โห่ยเว่ย ให้เหตุผลในความเข้มแข็ง

คัง โหย่วเว่ย กับเหล่าเพื่อนพ้องและลูกศิษย์ลูกหาซึ่งร่วมกันทำแผนการปฏิรูป ๑๐๐ วัน

ของญี่ปุ่นว่า ญี่ปุ่นนั้นได้ปฏิรูประบบเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และการทหาร จนทัดเทียมกับชาติตะวันตกแล้วนั่นเอง ดังนั้นหากจีนไม่ต้องการเป็นชาติที่ใหญ่แต่ตัว ก็ต้องมีการปฏิรูประบบใหม่ทั้งหมดเพื่อให้สังคมมีความตื่นตัวและเจริญก้าวหน้าได้อย่างแท้จริง ซึ่งกษัตริย์ กวางสู ก็เห็นชอบด้วย จึงแอบร่างนโยบายปฏิรูปร่วมกับคนกลุ่มหนึ่ง แต่เมื่อแผนนี้ได้รับการเปิดเผยขึ้นก็กลับสร้างความไม่พอใจให้แก่พระนาง ซูสี เป็นอย่างมาก พระนางจึงคิดยึดอำนาจจากกษัตริย์ กวางสู คืน โดยสั่งให้ **หยวน ชื่อข่าย (Yuan Shikai)** ขุนพลคนสำคัญของราชวงศ์ ชิง บุกร้างจับกุมกษัตริย์ กวางสู แล้วกักบริเวณอยู่แต่ภายในตำหนัก จนกระทั่งพระองค์สิ้นพระชนม์ลงอย่างเป็นทางการเป็นปริศนาในปี ค.ศ. ๑๙๐๘ ซึ่งเชื่อกันว่าพระองค์ถูกวางยาพิษโดยพระนาง ซูสี นั่นเอง และหลังจากที่กษัตริย์ กวางสู ได้สิ้นพระชนม์ลง พระนาง ซูสี ได้เลือกโอรสพระชนม์เพียง ๒ พรรษาของ

องค์ชาย **ชุน ที่ ๒ (Chun II)** โอรสขององค์ชาย ชุน ที่ ๑ ขึ้นเป็นกษัตริย์แทน พระนามว่า **ชวนต่ง (Xuanton)** แต่มักรู้จักกันในพระนาม **ปุย หรือ ผู่อี้ (Puyi)** ที่นับเป็นกษัตริย์พระองค์สุดท้ายของราชวงศ์ ชิง โดยที่พระนางหวังจะใช้เป็นกษัตริย์หุ่นเชิดอีกพระองค์หนึ่ง แต่พอกษัตริย์องค์น้อยขึ้นนั่งบัลลังก์แล้วเพียงไม่นานนัก พระนาง ชูสี ก็ประหลาดใจ และสิ้นพระชนม์ลงในปีเดียวกันนั่นเอง

เค้าวางความหายนะของราชวงศ์ ชิง นั้นเกิดขึ้นมานานแล้ว ตั้งแต่ที่พระนาง ชูสีไทเฮา ขึ้นมากุมอำนาจการปกครองไว้ทั้งหมด และใช้อำนาจโดยไม่สนใจพระมเหสี สืออัน หรือองค์ชาย กง ผู้สำเร็จราชการร่วมแต่อย่างใด ซึ่งพระนางก็ยังมิขุ่นเคืองคนสนิทชื่อ **อัน เตอไห่ (An Dehai)** คอยเป็นมือเป็นไม้ขัดแย้งขัดขวางคนอื่น แล้วยังคอยทำหน้าที่กำจัดศัตรูให้พระนางตลอดเวลา แต่ อัน เตอไห่ ผู้นี้ก็ได้ถูกพระนาง สืออัน ในขณะที่ถืออำนาจเหนือกว่าพระนาง ชูสี กล่าวโทษ แล้วสั่งประหารชีวิต เนื่องจากมีการฟ้องร้องว่าแอบอ้างอำนาจกษัตริย์ไปรีดไถประชาชน ซึ่งเหตุการณ์นั้นทำให้พระนาง ชูสี ไม่พอใจอย่างมาก และอาจเกี่ยวเนื่องกับการสิ้นพระชนม์ของพระนาง สืออัน หลังจากเกิดเหตุดังกล่าวขึ้นไม่นานก็เป็นได้ โดยเชื่อกันว่าพระนาง ชูสี อาจเป็นผู้วางยาพระนาง สืออันเอง นอกจากนี้พระนาง ชูสี ก็ยังมักใช้พระราชทรัพย์ไปกับความสวดกสบายส่วนพระองค์จนท้องพระคลังแห่งเหือดลงไปอย่างมาก ตัวอย่างที่ชัดเจนในการใช้จ่ายเงินอย่างฟุ่มเฟือยของพระนางก็คือการสั่งให้สร้างพระราชวังฤดูร้อนอันโอ่อ่าของพระองค์เองโดยไม่สนใจว่าเงินร่อยหรอจนต้องไปกู้หนี้ยืมสินจากต่างชาติเอามาสร้างต่อจนกระทั่งเสร็จ และยังมียุติกรรมต่างๆ ที่มักทำอะไรตามใจตัวเองไม่คำนึงถึงผลเสียระยะยาว ซึ่งทั้งหมดนี้เป็นจุดแรกของปัญหาใหญ่ที่ลุกลามจนไม่อาจแก้ไขได้ในภายหลัง ในช่วงที่พระนาง ชูสี ขึ้นมามีอำนาจจึงเต็มไปด้วยปัญหาต่างๆ ที่หมักหมมจนราษฎรที่เกลียดชังรัฐบาลราชวงศ์ ชิง อยู่แล้ว ยิ่งบ่มเพาะ